

Barrväxter

BARRVÄXTER

De flesta barrväxter håller sina barr under vintern (ej Ginkgo, Larix, Metasequoia och Taxodium). Det gör att fotosyntes och andning pågår under vintern, även om intensiteten går ner. Genom andningen gör växten av med vatten även vintertid. När vårsolen värmer upp luften och växten ökar andningen behövs mera vatten. Är då marken frusen eller växten uttorkad, blir barren bruna av vattenbrist, sk frystorkningsskador.

Ett sätt att förhindra frystorkning är att se till att vattna ordentligt på hösten samt täcka marken med löv. Att vattna tidigt på vårkanten är ett gammalt knep för att rädda barrväxter som ligger i farozonen. Att skugga plantorna brukar vara ett bra sätt att slippa få dem brända under vårvintern. Det kan göras med olika sorters skuggvävar, granris och dylikt. Det bästa är dock att placera känsliga växter i lägen där de skyddas från stark vårsol redan vid planteringen.

Barrväxter är känsligare när det gäller planteringstiden än de lövfällande växterna. De skall inte planteras senare än slutet av oktober i södra Sverige, slutet av september i mellersta Sverige och mitten av augusti till mitten av september i norra Sverige. Vårplantering av barrväxter är att föredra i Norrland, något som även

fungerar mycket bra i resten av landet. Krukodlade barrväxter kan även planteras under sommaren. Denna flexibilitet ges även med företablerade barrväxter i Air-Pot.

Barrväxter levereras ibland med klump innesluten i en väv (sk Balledurväv) som inte bryts ner lika lätt som juteväv. Om så är fallet bör väven avlägsnas innan plantering för att inte hindra rötternas utbredning.

Barrväxter är i regel ganska anspråkslösa vad gäller jorden, men vill ha en jord som ger dem tillräckligt med syre och som är så porös att rötterna lätt kan tränga ner till grundvattnet. Lerjordar är ofta för täta och passar sällan till barrväxter. De flesta barrväxterna trivs bäst vid ett något lägre pH och på mullrika jordar.

Gödning av barrväxter är sällan nödvändigt, särskilt inte med kväve då behovet av detta näringsämne är ganska lågt. För mycket kväve leder till onormal skotttillväxt som inte sällan skadas av frost då skotten inte hinner avmogna. Tillförsel av mull i form av löv eller kompost brukar vara det bästa för de flesta barrväxterna.

Bilder på framsidan: Överst: *Picea pungens* – blågran, *Pinus mugo ssp. mugo* – bergtall, *pseudolarix amabilis* – pseudolarix, *Pinus sylvestris* – tall. Underst: *Larix decidua* – europeisk lärk.

Taxodium distichum – sumpcypress

Barrfällande barrträd med rak genomgående stam och frodigt upprätt habitus. Sumpcypressen bör trots namnet planteras i frisk men väl-dränerad jord för att kunna invintra tillfredsställande.

Pinus sylvestris - tall/fur

Pinus sylvestris - tall/fur

PINUS

Tallar har djupgående rötter och luftiga, ljusgenomsläppliga kronor som gör dem idealiska till överståndare över buskar och perenner i woodlands och parker. De trädartade formerna har i regel ett pyramidalt växtsätt i ungdomen men får som äldre oregelbundna, ofta säreget formade kronor vilket gör dem till vackra solitärer i parkmiljö. På senare tid har de även introducerats i hårdgjord miljö, som solitärer och i alléer. De mer lågväxande formerna gör sig i buskage i parker och andra offentliga anläggningar. Tallar är ljusälskande och trivs bäst i väl-dränerade jordar och klarar generellt torra bra.

Mjuk- och hårdtallar

För att använda tallar på rätt sätt kan tallsläktet grovt delas in i grupperna mjuk- och hårdtallar. Grupperingen har egentligen sin grund i virkesindustrin men i Sverige kan vi använda samma uppdelning baserat på utseende och användningsområde.

Hårdtallarna har 2–3 barr per barrknippe. Barren är ofta styva och läderartade. De är pionjära i sin karaktär och kräver mycket sol för att utvecklas tillfredställande. Som etablerade tål de torra, stadsmiljö, vind och värme. Hårdtallarna är i många fall lämpade för användning i gatumiljöer. Vår inhemska tall, *Pinus sylvestris*, med två barr per barrknippe, tillhör hårdtallarna.

Mjuktallarna har fem barr per barrknippe. Barren är oftast mjuka och böjliga, blågröna i färgen och ger trädet ett mjukt frodigt uttryck. Mjuktallarna är av mer semipionjär karaktär och kräver jämt friska jordar och svala växtplatser. De tål halvskuggiga lägen bättre än hårdtallarna men utvecklas bäst i full sol i skyddade miljöer. Mjuktallarna är i många fall mycket köldtåliga och kan med fördel användas högt upp i landet, dock främst som parkträd och i andra sammanhang där ståndortskraven uppnås.

Pinus cembra
– cembratall

Pinus mugo ssp. *mugo*
– bergtall

Pinus x schwerinii 'Wiethorst'
– hybridtall

Taxus x media 'Hillii' – hybrididegran

Taxus x media 'Hillii', hybrididegran

Zon I–IV. Höjd 2–3 m, bredd 2–3 m. En buskig upprätt sort med tätt grenverk. Hanklon utan frukter. Lämpar sig till buskage, friväxande- och klippta häckar. Blir till skillnad från 'Hicksii' inte kal nertill. Är mycket lämpad till klippt häck, ett säkrare val än *T. baccata* i zon III och IV. Jämn busklik form.

Taxodium disticum – sumpcypress

Taxodium disticum – sumpcypress

Zon I–II. Höjd 15–25 m, bredd 10–12 m. Barrfällande barrträd med rak genomgående stam och frodigt upprätt habitus. Äldre individer med bred stambas. Skirt grönglänsande fjäderlika barr färgas vackert rödbruna om hösten. Utvecklar med tiden ”knän”, ca 30–40 cm höga vedartade formationer kring stammen. Dessa antas vara andningsorgan för blöta och syrefattiga miljöer. En mycket vackert och ovanligt inslag för användning i rika parkmarker. Sumpcypressen bör trots namnet planteras i frisk men väl-dränerad jord för att kunna invintra tillfredställande.

Thuja occidentalis 'Fastigiata' - pelarThuja

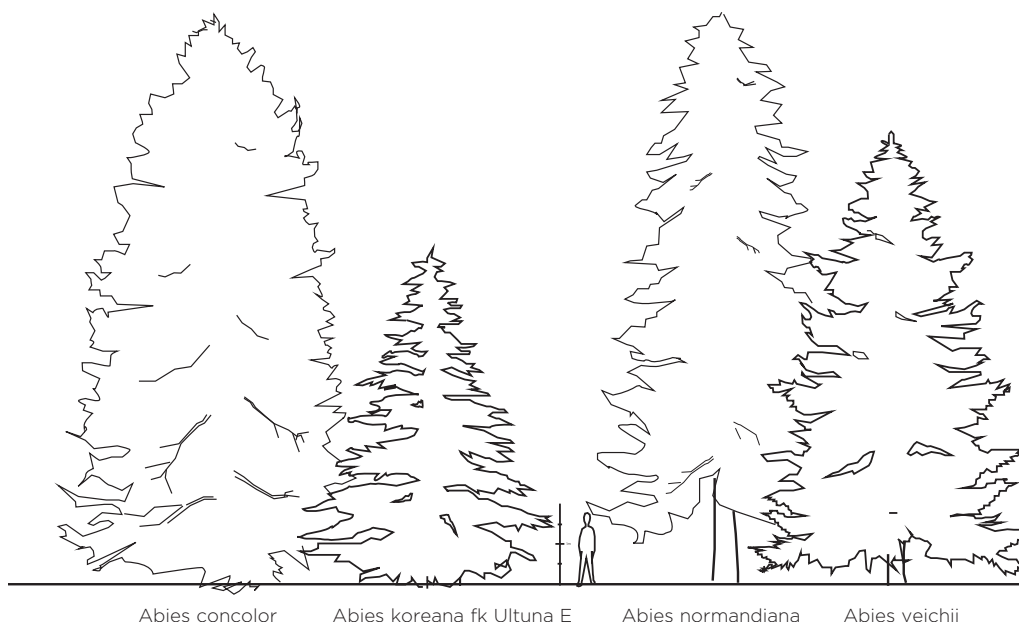
Thuja occidentalis 'Fastigiata', pelarThuja

Zon I–V. Höjd 7–9 m, bredd 1,5 m. Smalt upprätt, i det närmaste cylindriskt växtsätt med parallella sidor. Korta uppåtriktade grenar. Växtsättet är tätt och barren är friskt gröna, något krusiga i toppen. Passar till smala, höga häckar.

ABIES

Ädelgransläktet består av träd som för det otränade ögat är svårt att skilja från släktet *Picea* (gransläktet). Tydliga skillnader är dock att kottarna hos ädelgranarna alltid står upp och att barren har en rund fot jämfört med granarna där foten är långsmal. Gemensamt för alla ädelgranar är att de har en rak, kraftig genomgående stam. De hos oss odlade formerna har oftast breda, glänsande och trubbiga barr. Ädelgranarna är att betrakta som sekundärer, de föredrar näringsrika och fuktiga jordar, gärna i ett något skyddat läge som yngre men i full sol som äldre. Inga särskilda krav på pH. Vill helst ha hög luftfuktighet varför de kan ha svårt för att trivas i gatumiljö. Genom deras ofta mycket strikta och symmetriska växtsätt lämpar de sig väl som solitärer eller i grupplanteringar, alternativt med lägre buskar runtom.

	Kvalitet	Storlek
-balsamea 'Nana', dvärgbalsamgran		
Zon I-V. Höjd 0,8-1 m, bredd 1,5 m. Ett litet och kompakt träd/buske med små korta blåsilvriga barr. Får inga kottar. Planteras med fördel på friska och svala ståndorter. En av de mest skuggtåliga granarna även om den föredrar full sol. Användbar som solitär eller i framkant av höga mörka vintergröna växter där den lyser upp med sina silvriga barr.	co/kl	20-25
	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
-concolor, coloradogran		
Zon I-V. Höjd 15-20 m, bredd 6-8 (-10) m. Ett av de mest magnifika träden inom släktet med sin kraftiga släta och gråa stam samt genom de mjuka, långa gråblå barren. Har i ungdomen en tydligt pyramidal form men får med tiden en något tillplattad topp. Tyvärr bildas kottarna först i hög ålder och så högt ansatta att de inte syns. En vacker solitär som kräver full sol, gärna näringsrik, fuktig och väl-dränerad jord. Trivs på mullrika och något sura jordar.	kl	50-60
	kl	60-80
	kl	80-100
-koreana fk ULTUNA E, koreagran		
Zon I-V (-VI) (Ospecificerad frökälla härdig zon I-IV). Höjd 5-7 m, bredd 3-5 m. En svag-växande gran med symmetrisk, konisk form och tydliga grenvåningar. Får kottar i tidig ålder och dessa är mörkt violetta innan de mognar och blir bruna. Kottarna i sig är mycket dekorativa och blir tillsammans med trädets korta mörkt grönglänsande barrskrud ett smycke för både park och trädgård. Små ståndortskrav men vill ej stå blött och helst i full sol, dock anmärkningsvärt skuggtålig. Fin som solitär eller tillsammans med andra lägre barrväxter i små till mellanstora anläggningar. E-certifierat material får ett kompakt växtsätt, genomgående stam och blåfärgade kottar tidigt.	kl	30-40
	kl	40-50
	kl	50-60
	kl	60-80
	kl	80-100
-lasiocarpa 'Compacta', dvärgkorkgran		
Zon I-V. Höjd 1,5-4 m, bredd 2-3 m. En stramt kompakt koniskt och mycket tätvuxen gran med något rundad bas. Rikligt med små stålblå barr som ger trädet ett ljust intryck. Utmärkt för solitärbruk eller i grupper. Vacker i mattor av kryp-en (<i>Juniperus communis</i> 'Green Carpet'), alternativt med vårljung (<i>Erica carnea</i>) runt fötterna. Kräver full sol men är annars tolerant för de flesta jordar bara de inte är direkt blöta. Klarar sig väl på torrare ståndorter om de bara får tillräckligt med fukt under etableringsåren.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40

Abies concolor

Abies koreana fk Ultuna E

Abies normandiana

Abies veichii

BARRVÄXTER

Forts. ABIES	Kvalitet	Storlek
-nordmanniana, nordmannsgran/kungsgran		
Zon I-V. Höjd 15–20 m, bredd 6–8 (–10) m. En av våra vanligaste och mest älskvärda ädelgranar med ett luftigt koniskt växtsätt och blankt friskt gröna barr. Nya barr förblir ljusare än de äldre under första året vilket ger ett levande och intressant intryck. En av våra vackraste gröna prydnadsgranar för både privata och offentliga anläggningar. Trivs på de flesta jordarna men föredrar leriga, fuktiga och näringsrika. Läget bör helst vara soligt men skugga tolereras, särskilt i ung ålder.	co/kl co/kl co/kl kl kl	40-50 50-60 60-80 80-100 100-125
-pinsapo 'Glauca', blå spanskgran		
Zon I-II. Höjd 8–12 m, bredd 5–7 m. En ovanlig och mycket vacker gran som utvecklas till välformade strikt arkitektoniska träd. Grenverket är jämnt fördelat och de stålblå trubbiga barren sitter spridda runt hela skottet. Ett träd att rekommendera för landets varmaste delar. Trivs på både fuktiga och torra jordar, gärna näringsrika och med tillgång till kalk. Vill ha full sol. En av våra kanske vackraste granar för solitärbruk. Är mycket värmegynnad och en av de mest torktåliga ädelgranar vi kan odla.	co/kl co/kl co/kl	25-30 30-40 40-50
-veitchii, fujigran		
Zon I-IV. Höjd 12–15 m, bredd 6–8 (–10) m. Fujigranen får en vid och pyramidal krona med tydliga grenvåningar. Barrrens ovasidor är mörkt gröna medan undersidorna är silvervita vilket ger ett skiftande färgspel när vinden tar tag i kronan. Trivs bäst på näringsrika, fuktiga och framförallt väl-dränerade jordar. Under de första levnadsåren upp till ca 5–6 års ålder mår trädet bäst av halvskugga men som vuxen föredrar det full sol.	co/kl co/kl co/kl kl kl	40-50 50-60 60-80 80-100 100-125

CEDRUS

Cedersläktet innehåller få arter, enligt vissa bara en. Oavsett är de både mångformiga och odlingsvärda, främst i södra Sverige och gärna i varma lägen. Cedrarna är aristokrater bland barrträden, och när du ser en fullvuxen individ förstår du varför, bredkroniga majestäter breder med åren ut sig och får skärmlika mycket karaktärsfulla kronor. Men även i ung ålder har dessa träd karaktär. I ungdomen är träden luftiga men med den apikala dominans vi förknippar med våra barrväxter.

	Kvalitet	Storlek
-atlantica f. glauca, blå atlasceder		
Zon I. Höjd 12–15 m, bredd 8–12 m. Annorlunda träd med oregelbunden krona med långa i huvudsak horisontella till svagt uppåtriktade grenar och blågrå barr. Ett iögonfallande träd som passar bäst som solitär, eventuellt som överståndare till lägre vintergröna växter. Planteras med fördel i full sol med en näringsrik, frisk och väl-dränerad jord. Klarar inga blöta och kalla jordar men är värmegynnad och presterar väl på torrare växtplatser då den väl är etablerad.	co/kl co/kl co/kl co/kl solitär 3x kl solitär 3x kl solitär 3x kl	50-60 60-80 80-100 100-125 125-150 150-175 175-200
-deodara 'Karl Fuchs', himalayaceder – <i>Ny i sortimentet!</i>		
Zon I (–II). Höjd 10–12 (–15) m, bredd 8–10 (–15) m. Pyramidal och smal som ung, flat och bred som äldre. Sorten 'Karl Fuchs' härstammar från insamlingar gjorda i bergsregioner kring Kashmir. Med nickande blågröna skottspetsar skiljer sig 'Karl Fuchs' från arten i övrigt och med ett i utspringet azurblått barr som sakta övergår till vackert mattgrönt ger den ett mycket mjukare intryck än den vanligare Cedrus atlantica 'Glauca'. Denna kultivar utvecklas trots sina nickande skottspetsar till ett högre och ofta enstamligt träd. Med åldern utvecklas tydliga grenvåningar. Väl etablerad är himalayacedern både tork- och värmätlig, men fordrar utrymme att breda ut sig, både över och under mark! Planteras med fördel i sol-halvskugga i väl-dränerade och luftiga jordar.	co/kl co/kl co/kl co/kl solitär 3x kl solitär 3x kl solitär 3x kl	50-60 60-80 80-100 100-125 125-150 150-175 175-200

CHAMAECYPARIS

Släktet kännetecknas av de platta och mjuka skotten som håller sig fina och fräscha hela vintern. Växtsättet är oftast tätt och pyramidalt med en stark genomgående stam. Typiskt för släktet är att toppen ofta nickar något till skillnad från tujorna där toppen är upprätt. Får till skillnad från tujorna runda, uppsprickande frukter utan fjäll. Trivs på de flesta trädgårdsjordar men tål ej blöta och inte heller extremt torra ståndorter. Föredrar en lätt, humus- och näringsrik jord även om utvecklingen blir mer än tillräcklig även då dess optimala betingelser inte uppnås. Bör stå i full sol för ett tätt och fint växtsätt men klarar förvånansvärt mycket skugga. De flesta lämpar sig som solitärer, i buskplanteringar samt i rader då de har ett strikt arkitektoniskt växtsätt.

	Kvalitet	Storlek
-lawsoniana 'Alumii', blå ädelcypress		
Zon I-III. Höjd 8-10 m, bredd 3-4 m. En av de vanligaste cypresserna med stålblå skott och i ungdomen ett jämsmalt koniskt växtsätt. Med ålder börjar den övre delen bli	co/kl	50-60
aningen risig och betydligt glesare. I zon I-II bör du istället välja sorten 'Columnaris' då denna behåller sitt fina växtsätt längre, den är dock inte lika hårdig. Vacker som solitär, i	co/kl	60-80
grupper, i rader eller i bakkant av planteringar.	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
-lawsoniana 'Aurea Dömmesmoen' E, ädelcypress		
Zon I-IV. Höjd 3-5 m, bredd 1,5-2,5 m. Ett ljust inslag i form av en hårdig cypress med	co/kl	50-60
upprätt växtsätt och lätt hängande skottspetsar i en varmt gul ton. Väldränerad jord i	co/kl	60-80
soliga till lätt skuggiga och skyddade lägen, gärna med hög luftfuktighet. Skyddas mot	co/kl	80-100
brännande vårsol.	co/kl	100-125
-lawsoniana 'Columnaris', pelarcypress		
Zon I-II. Höjd 5-7 m, bredd 2-3 m. Liknar 'Alumii' i det mesta och är ofta svår att skilja	co/kl	50-60
från denna. Odlingsvärd sort då den behåller sin jämna form med breda, platta skott även	co/kl	60-80
i vuxen ålder. Något mindre hårdig än 'Alumii'.	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	co/kl	125-150
	solitär 3x kl	150-175
	solitär 3x kl	175-200
	solitär 3x kl	200-250
-lawsoniana 'Ivonne', guldcypress		
Zon I-III. Höjd 5-7 m, bredd 2-3 m. En pyramidalt sort med rundad bas och gulgröna skott	co/kl	40-50
som lyser upp även vintertid. Vacker som inslag i större planteringar eller som solitär.	co/kl	50-60
Förhållandevis god hårdighet.	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
-lawsoniana 'Kelleriis Gold', guldcypress		
Zon I-II. Höjd 6-8 m, bredd 3,5-4,5 m. Vid pyramidalt form med guldgula skott. Blir något	co/kl	40-50
lägre än 'Ivonne'. En av de bättre guldcypresserna. Effektskapande både som solitär och i	co/kl	50-60
planteringar där den effektivt bryter av mot andra färger året om.	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
-lawsoniana 'Minima Glauca', blå dvärgcypress		
Zon I-II (-III). Höjd 0,8-1,5 m, bredd 0,6-1 m. En liten kompakt buske med stålblå skott	15-20 co	
som är lika vacker friväxande som klippt. En långsamväxande buske, vacker i grupper och	co/kl	20-25
i framkant av större planteringar. Vill stå skyddat.	co/kl	25-30

BARRVÄXTER

Forts. CHAMAECYPRIS	Kvalitet	Storlek
-lawsoniana 'Stewartii', ädelcypress		
Zon II. Höjd 3-7 m, bredd 3-4 m. Förhållandevis knubbig guldscypress med skirt limegula skott som ger ett mjukare intryck än den pyramidformade 'Kelleriis Gold'. Luftigt växtsätt och vacker som solitär eller som spännande inslag i buskplanteringar. Ett bra alternativ till 'Kelleriis Gold' i landets södra delar.	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
-nootkatensis, nutkacypress – <i>Ny i sortimentet!</i>		
Zon I-IV. Höjd 15-17 (-20) m, bredd 8-10 (-15) m. Frodig och vacker cypress med genomgående stam och pyramidalt växtsätt. Kan för det otränade ögat påminna om en storvuxen ädelcypress men är betydligt tätare och även något hårdigare! Nickande skottspetsar pryder kronan och ger den ett mjuk men ordnat uttryck. Lika vacker som solitär, i grupper eller som bakgrund till annat. Friska och väl-dränerade jordar i sol till halvskugga. Tål stadsmiljö, dock ej långvarig torka.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
-nootkatensis 'Aurea', gul nutkacypress		
Zon I-III. Höjd 8-10 m, bredd 3-5 m. En kägellik upprätt barrväxt med rak genomgående stam och platta skott med lätt hängande skottspetsar. Skotten är gulgröna och ger växten ett ljus och iögonfallande intryck.	co/kl	80-100
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
-nootkatensis 'Glaucua', blå nutkacypress		
Zon I-IV. Höjd 10-12 m, bredd 4-6 m. Större än föregående och med matt blågröna skott som ger ett lugnt och harmoniskt intryck tillsammans med det mjuka, hängande grenspetsarna. Vacker som solitär, i grupper eller i trådrader. Användbar även som fond för en livlig buskplantering. God hårdighet.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
-nootkatensis 'Pendula', hängcypress		
Zon I-IV. Höjd 8-10 m, bredd 4-5 m. En annorlunda och underlig växt med genomgående stam och ett fåtal helt horisontella huvudgrenar varifrån de matt gröna skotten hänger. Spännande solitär eller som överståndare till lägre buskplanteringar. Passar särskilt fint framför en homogen ljus yta där det arkitektoniska växtsättet kommer mer till sin rätt.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
-obtusa 'Nana Gracilis', japansk dvärgcypress		
Zon I-III. Höjd 0,6-1 (-1,5) m, bredd 0,8-1 m. Svagväxande sort med korta skålformade skott med frisk, mörk grön färg. Detta ger den något rundade busken ett livligt och intressant intryck. Fin som solitär eller i lägre planteringar av buskar eller perenner, ofta använd på gravar då den sällan växer sig för stor.	co/kl	20-25
-pisifera 'Filifera', trådcypress		
Zon I-III. Höjd 4-6 m, bredd 2-4 m. Långsamt växande buske med till en början kuddlikt växtsätt men som med tiden reser sig och blir då allt mer luftig. Skotten är trådsmla och nedhängande vilket ger hela busken ett intressant och skirt intryck. Vacker solitär som även fungerar i buskplanteringar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
-pisifera 'Filifera Nana', dvärgtrådcypress		
Zon I-III (-IV). Höjd 0,8-1,6 m, bredd 1-1,5 m. Mer kuddlikt och tätare än föregående, i övrigt liknar de varandra. Rolig att använda i t ex mattor av låga perenner eller i små klungor. Kan även användas i framkant av buskplanteringar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40

CRYPTOMERIA

	Kvalitet	Storlek
-japonica 'Compacta', kryptomeria		
Zon I (-II). Höjd 5-7 m, bredd 4-5 m. Annorlunda växt med tätt kägelformat växtsätt och mjuka mörkt gröna skott. Blir ibland något brunfärgad sent på vintern men blir åter grön så fort våren kommer. Trivs bäst i sol eller lätt skuggigt läge, helst skyddat men klarar betydligt skuggigare platser, speciellt som ung. Jorden bör vara fuktig och mullrik, gärna näringsrik men inte våt. Användbar i olika samplanteringar eller som solitär.	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80

GINKGO

	Kvalitet	Storlek
-biloba, ginkgo		
Zon I-II. Höjd 9-12 m, bredd 5-6 m. Ett karaktärsfullt träd som varken räknas till löv- eller barrträden, dock mer besläktad med de sistnämnda. Får en oregelbunden krona, ofta med flera konkurrerande stammar och spretiga horisontella grenar. Typiskt är de små kortskotten varpå blad, blommor och frukt sitter. Bladen är solfjäderformade med en sprucken mitt. Trivs allra bäst i varma skyddade lägen med näringsrik och genomsläpplig jord i full sol. Klarar en del skugga men blir då mer uppåtsträvande. Utmärkt gatuträd då den tål både förorenad luft och mark samt en del salt. Rekommenderas framförallt som solitär men även i rader där det inte gör något att träden är något oregelbundna. Yngre träd har en väldigt spenslig krona. Ginkgon är skildkónad och honplantor bär små gula plommonlika frukter som doftar starkt. Då materialet är fröförökad kan både hon- och hanplantor förekomma. Idag är tyvärr tillgången på hankloner begränsad.	co/kl co/kl co/kl ungräd 4x kl ungräd 4x kl ungräd 4x kl ungräd 5x kl ungräd 5x kl högstam 2x kl högstam 3x kl högstam 4x kl högstam 4x kl högstam 5x kl högstam 4x kl	80-100 100-125 125-150 150-175 175-200 200-250 250-300 300-350 10-12 12-14 14-16 16-18 18-20 20-25

JUNIPERUS

Ensläktet innehåller buskar och träd med starkt varierande växtsätt. Här finns allt från trädformer till smalt upprätta, vasformiga, de med horisontellt växtsätt samt krypande i de flesta storlekar. Barren är vanligen gröna, gråsilver- eller blåskimrande, ofta med en vitaktig undersida. Det finns två former av barr, dels de nållika, som på vår vanliga en och dels de fjälllika som vi återfinner bland annat på de kinesiska enarna. Hos de sistnämnda är barren ofta nållika i ungdomen medan den adulta barrformen är fjälllik.

Enar trivs bäst i soliga lägen och förlorar ofta formen om de skuggas. De har en mycket vid ståndortsamplitud och klarar allt från tyngre, näringsrika leror till mycket fattiga klippskrevor och allt från torra till ganska våta lägen med varierande pH. Att vi förknippar enar med torrt och grusigt är för att de i naturen är utkonkurrerade på de andra växtplatserna. Enar används som solitärer, i grupper eller i marktäckande sammanhang och är vanliga både i trädgårdar och på kyrkogårdar. Tyvärr lyser de med sin frånvaro i offentlig miljö, vilket är synd med tanke på enarnas vida ståndortsamplitud och torktålighet.

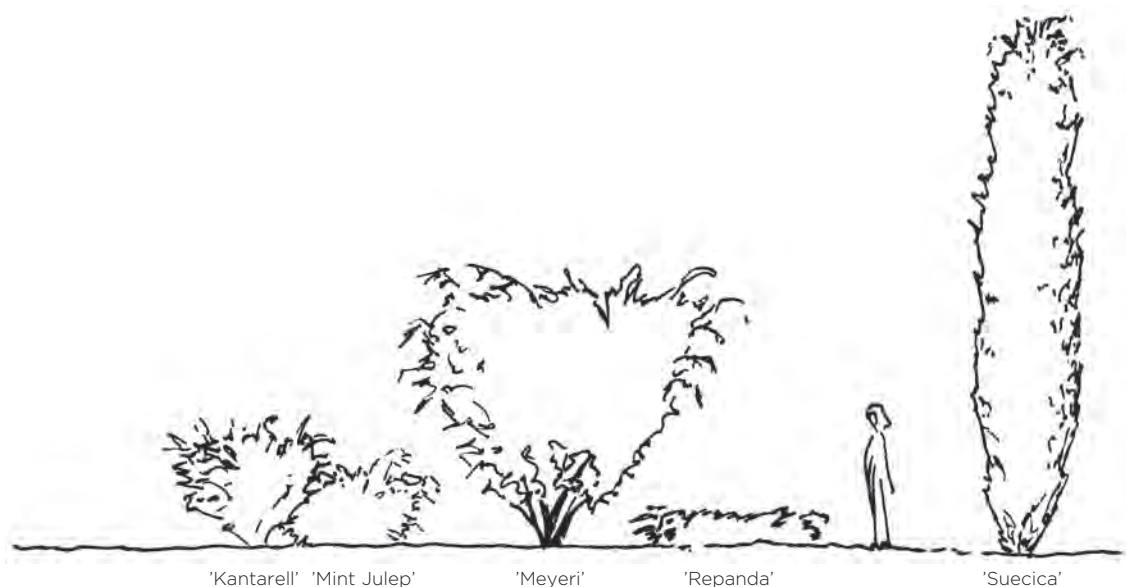
	Kvalitet	Storlek
-chinensis 'Blaauw', kinesisk en		
Zon I-IV. Höjd 1,5-2,5 m, bredd 0,7-1 m. En upprätt, cylindriskt till vasformad en med snett uppåtriktade grenar i 45 graders vinkel, ibland ännu snävare. Toppen är ofta tvärt avhuggen med några få uppstickande grenar och slutar inte i någon spets. Barren är gråblå, fjälllika och färgen hålls bra över vintern. Den relativt smala formen gör den lättanvänd på kyrkogårdar och i trädgårdar. Växer sakta. Mycket anspråkslös, men växer bäst på fuktiga, humus- och näringsrika jordar med varierande pH-värden.	co/kl co/kl co/kl	25-30 30-40 40-50
-communis FARVILL® E ('Eplfa'), en - <i>Ny i sortimentet!</i>		
Zon I-VI. Höjd 1-1,5 m, bredd 1-1,5 m. Frisk och vacker vasformig en härstammandes från det norska E-plantssystemet. Friskt grön barrskrud, bronstonad vinterskrud. Tål snöbelastning.	co/kl co/kl co/kl	25-30 30-40 40-50
-communis 'Green Carpet', dvärg-en/matt-en		
Zon I-IV. Höjd 0,1-0,15 m, bredd 1,5-2 m. En norsk sort med mycket lågt och tätt växtsätt. Liknar J. c. 'Repanda' men blir både tätare och lägre. Det sägs att den på håll liknar en välklippt gräsmatta. Håller den fina, gröna färgen mycket bra under vintern. Klarar i princip alla jordar bara det är soligt. Bästa konkurrensförmåga på torra och näringsfattiga jordar med humusinhåll. Klarar både höga och låga pH-värden.	co/kl co/kl co/kl	25-30 30-40 40-50

BARRVÄXTER

Forts. JUNIPERUS

	Kvalitet	Storlek
-communis 'Hibernica', irländsk pelar-en		
Zon I-III. Höjd 3-5 m, bredd 1-1,2 m. Smalt pelarformad växtform. Med styva, upprätta skott och trubbig topp. Skiljs från f. suecica som har hängande skottspetsar. Har ofta en något avhuggen topp. Liknar mycket de vanliga enarna du finner i naturen, men är utvald för att ha en smal, tät form som håller formen. Kan ibland falla isår om belastad av stora snömängder. Blågröna, nållika barr med en silvervit rand på ovasidan. Får gröna enbär som mörknar vid mognad.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	solitär 3x kl	125-150
	solitär 3x kl	150-175
-communis 'Hornibrookii', kryp-en		
Zon I-V. Höjd 0,4 m, bredd 3 m. Mattbildande, låg buske med grenar i täta lager. Frisk och tålig sort med gröna, nållika barr med vit rand. Vinterfärgen kan bli något brunaktig. Skottspetsarna är aningen uppåtriktade och formen är något oregelbunden. Bra marktäckare för trädgårdar och offentliga anläggningar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-communis 'Meyer', pelar-en		
Zon I-IV. Höjd 3 m, bredd 1-1,2 m. Upprätt pelarformad en med hängande skottspetsar likt f. suecica, men växtsättet är glesare och barren är grövre och bredare. Barrfärgen är blågrön med en silvrig ton. Sorten ger ett naturligt intryck och passar i landskapsplanteringar där ett naturligt intryck eftersträvas. Tålig och robust sort.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	solitär 3x kl	125-150
	solitär 3x kl	150-175
-communis 'Oskeladden' E, pelar-en - <i>Ny i sortimentet!</i>		
 Zon I-V. Höjd 2,5-3 m, bredd 0,5-0,8 m. Smalvuxen och sammanhållen pelarform. Friskt gröna barr med inslag av silver. Frisk ny sort som skiljer sig från 'Vemboö' då den saknar nickande skottspetsar. Tål snötyngder bra utan att falla sönder. Planteras i sol - halvs-kugga, tål magra och näringsfattiga jordar.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
-communis 'Repanda', dvärg-en		
Zon I-VI. Höjd 0,3 m, bredd 2 m. En av de mest använda krypande enarna. Regelbundet, tätt växtsätt där grenarna växer ut lika mycket åt alla håll och till slut bildar en tät, rundad matta. Grenarna pekar något uppåt och barren är gröna med silvervita band på ovasidan. Vinterfärgen är aningen brungrön. Mycket tacksam och tålig marktäckare för torra, soliga slänter, men som numera ofta ersätts av 'Green Carpet'.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-communis f. suecica, träd-en		
Zon I-V. Höjd 7-9 m, bredd 1-1,2 (-1,6) m. Tätt upprätt pelarformat växtsätt. Mycket lik 'Hibernica' men skotten har hängande skottspetsar vilket ger den här sorten ett mindre strikt intryck jämfört med ovannämnda. Blågröna till gröna nållika barr. Som solitär eller i grupper.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	solitär 3x kl	125-150
	solitär 3x kl	150-175

Lina Lindgren

'Kantarell' 'Mint Julep'

'Meyeri'

'Repanda'

'Suecica'

Forts. JUNIPERUS	Kvalitet	Storlek
-horizontalis 'Andorra Compact', kryp-en		
Zon I-IV. Höjd 0,3-0,5 m, bredd 1,5 m. Lågt krypande buske med symmetriskt växtsätt där alla grenar pekar utåt från mitten. Växtsättet är tätt och med tiden utvecklas flera täta grenvåningar. Barren är fjälllika och grågröna till gröna med en rödbrun-violett vinterfärg. Bra i slänter, som marktäckare eller hängande över murar. Anspråkslösa jordkrav, klarar torra till fuktiga jordar i sol och även lätt skugga. Tål mycket näringsfattiga jordar med varierande pH. Sorten är frisk och tålig.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-horizontalis 'Blue Chip', kryp-en		
Zon I-IV. Höjd 0,3 m, bredd 1 m. Lågväxande buske med ett krypande växtsätt där skotten riktade 45 grader uppåt. Färgen är isigt stålblå och sorten håller färgen bättre under vintern jämfört med flera andra blåbarriga enar. På håll ser den ut som en tät ryamatta. Klarar ingen skugga.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-horizontalis 'Prince of Wales', kryp-en		
Zon I-IV. Höjd 0,2 m, bredd 1,5 m. En mycket lågt krypande sort från Kanada. Bildar täta mattor och får med tiden grenar i flera lager. Barren är fjälllika, blågröna och ligger tätt an mot skotten. Vinterfärgen är violetteröd. Klarar mer skugga än 'Blue Chip', men blir finast i full sol.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-horizontalis 'Wiltonii', blå kryp-en		
Zon I-IV. Höjd 0,1-0,3 m, bredd 2 m. Den mest använda blå krypen som med tiden formar en perfekt, tät matta. Fjälllika, gråblå barr som om vintern blir mer purpurlika. Marktäckare i soliga lägen som slänter. En sort att rekommendera som även tål stadsmiljö bra.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-x pfitzeriana 'Gold Coast', kinesisk en		
Zon I-III. Höjd 1,2-2 m, bredd upp till 3 m. Snabbväxande en med utbrett växtsätt och överhängande grenar. Skotten, i synnerhet de hängande skottspetsarna är gyllengula med en något mörkare gul vinterfärg. Mitten av plantan blir ofta mer gröngul. Frisk och tålig, lämpar sig som solitär i t ex en mörkt grusad yta. En av de bättre gula sorterna med utbrett växtsätt.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50

Kinesiska enar

J. chinensis är en art som gett upphov till en uppsjö av sorter och hybrider som ofta går under namnet J. x pfitzeriana. De känns ofta igen på de rikt förgrenade och tunna skotten som ger hela busken ett mjukt intryck. En rad olika färgnyanser skiljer många sorter från mängden och de har länge varit bland de mest populära enarna. Deras främsta nackdel, vilket också lett till tillbakagång i användning, är mottagligheten för sjukdomar.

-x pfitzeriana 'Mint Julep', kinesisk en		
Zon I-IV. Höjd 1 m, bredd 2 m. Upprätt, utbrett växtsätt med bågböjda grenar och hängande skottspetsar som ger busken ett fontänlikt utseende. Sorten har ofta både juvenila och adulta barr, där de senare har en mintgrön färg vilket ger busken ett speciellt intryck. Vinterfärgen är dock mörkare. Tål stadsmiljö. Frisk och tålig en som bör användas istället för J. x pfitzeriana 'Wilhelm Pfitzer'.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
-x pfitzeriana 'Old Gold', kinesisk en		
Zon I-IV. Höjd 1 m, bredd 2 m. En liten och kompakt en med horisontellt utbredda grenar. Liknar J. x pfitzeriana 'Wilhelm Pfitzer' i habitus, men är kompaktare och mer svagväxande. Skotten, i synnerhet årsskotten är vackert gula, även om vintern. Lämplig även för mindre anläggningar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50

BARRVÄXTER

Forts. JUNIPERUS	Kvalitet	Storlek
-x pfitzeriana 'Wilhelm Pfitzer' (syn. J. chinensis 'Pfitzeriana'), kinesisk en		
Zon I-IV. Höjd 3-5 m, bredd 4-6 (-8) m. Kraftig och snabbväxande buske för parker och större anläggningar. Kan med tiden bilda enorma pjäser. De översta grenarna pekar utåt-uppåt medan de undre är mer horisontella och bildar grenvåningar. Barrskruden är friskt grön och består av både nål- och fjälllika barr. Var länge en av de mest odlade enarna, men drabbas ofta av kvistdöd, varför vi numera råder till användning av J. x pfitzeriana 'Mint Julep' istället.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
-scopulorum 'Blue Arrow'(syn. J. virginiana 'Blue Arrow'), blyerts-en		
Zon I-III. Höjd 2-4 m, bredd 0,3-0,4 (-0,8) m. Smalt upprätt växtsätt med blåsilvriga barr, mycket lik 'Skyrocket' men är en förbättring av denna med sin blåare barrfärg. Hårdigare och friskare än 'Skyrocket'.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
-squamata 'Blue Carpet', blå matt-en		
Zon I-IV. Höjd 0,1-0,4 m, bredd 1,5-2 m. Låg och ganska kraftigt, utbrett växande marktäckare med ett något oregelbundet växtsätt. Horisontella till svagt uppåtsträvande grenar med för arten de karaktäristiskt hängande grenspetsarna. Om sommaren stålblå till silverblå, skimrande barr som under vintern antar en mer grön till violett färg. En mycket vacker marktäckare för soliga lägen och väl-dränerade jordar, även mycket näringsfattiga. Klarar sura till alkaliska jordar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	20-25
	co/kl	25-30
-squamata 'Hunnetorp' (syn. 'Blue Swede'), blå-en		
Zon I-IV. Höjd 2-3 m, bredd 2-3 m. Oregelbundet, tätt och vasformat växtsätt, betydligt högre än 'Blue Star' och 'Blue Carpet'. Tätare växtsätt än 'Blue Carpet' med överhängande grenar och stålblå barr. Passar som solitär, bakgrund i perennplanteringar och bland andra lägre buskar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
-squamata 'Meyeri', blå-en		
Zon I-IV. Höjd 2-4 m, bredd 2-4 m. Upprätt, ganska brett växtsätt med aningen överhängande grenar i toppen. Blå nållika barr med vita ränder ger ett silverskimrande intryck. Blir med åren ofta gles nertill och vinner på regelbunden beskärning, vilket den tål mycket bra. En lite större buske för parker och större trädgårdar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
-virginiana 'Grey Owl', blyerts-en		
Zon I-IV. Höjd 1,2-2 m, bredd 5-7 m. Mycket utbrett, nästan platt växtsätt där grenarna lägger sig i täta lager. Sorten växer kraftigt, är en bra marktäckare och håller sig länge runt halvmeter hög. Mestadels fjälllika, gråblå till svagt gröngrå barr. Passar utmärkt som marktäckare i barrlandskap med uppstickande pelarenar och andra former emellan.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60

Sjukdomar Juniperus

Päronrost är ett stort bekymmer på päronträd. Bladen drabbas av svarta till rostfärgade fläckar orsakade av svampen *Gymnosporangium fuscum*. Svampen värdväxlar mellan päron och många kinesiska enar samt sävenbom. Vi har därför valt att ta bort de mest drabbade sorterna såsom J. x pfitzeriana 'Pfitzeriana Aurea', 'Pfitzeriana Compacta', 'Pfitzeriana Glauca', J. scopulorum 'Skyrocket' och J. sabina ur sortimentet.

Kvistdöd är en vanlig sjukdom på Juniperus. Det är en svampsjukdom orsakad av svamparna *Kabatina juniperi* och *Phomopsis juniperovira*. Främst drabbas J. sabina, men även chinensis-sorterna och J. squamata 'Meyeri'. Svamparna infekterar växterna under vår och höst när temperaturen är ganska låg och fuktigheten hög. På försommaren syns angreppen när de yngsta skotten först bleknar, för att sedan torka in. En skarp gräns mellan skadade och levande delar tyder på sjukdom medan en mer utdragen gräns kan vara tecken på frystorka.

Enar som placeras torrt och något blåsigt drabbas mindre än de på skyddade växtplatser. Då Juniperus sabina med sorter även är vintervärd för päronpest har vi valt att helt ta bort dessa ur sortimentet.

LARIX

Lärk är ett ganska vanligt virkesträd och används ofta som amträd då de är snabbväxande. I båda fall används snabbväxande hybrider. De rena arterna, särskilt den japanska lärken, är användbara både som solitärer i parker och som klippt häck. Lärkarna är barrfällande, med skirt gröna barr på våren, mörkt grön sommarskrud och en fantastisk gul höstfärg innan barren släpps för vintern. Årskotten har ofta en iögonfallande färg, vilket gör klippta häckar vackra även vintertid.

	Kvalitet	Storlek
-decidua, europeisk lärk		
Zon I-V Höjd 20-25 m, bredd 10-12 (-15) m. Snabbväxande träd med en ganska smalt konisk krona men som kan bli riktigt bred som solitär. Först något uppåtriktade grenar som sedan blir alltmer hängande hos äldre träd. Gröna barr i skålformade knippen. Barren saknar den japanska lärkens blå anstrykning. Vinröda honblommor och gula hanblommor i april-maj. Senare avlånga kottar med kottefjällen tryckta in mot mitten. Växer bäst i näringsrika, fuktiga jordar i sol på öppna platser. Klarar såväl högt som lågt pH och tål vind. Mer anspråkslös än L. kaempferi. Maffig som solitär eller i grupper. Är till skillnad från L. kaempferi och L. x marschlinsii mottaglig för lärkräfta och bör därför undvikas på platser där sjukdomen förekommer.	häck	30-50
	häck	50-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	co/kl	125-150
	co/kl	150-200
	co/kl	200-250
	högstam 3x kl	12-14
	högstam 4x kl	14-16
	högstam 4x kl	16-18
-kaempferi, japansk lärk		
Zon I-IV (-V) Höjd 15-20 m, bredd 10-12 m. Brett konisk, ofta oregelbunden krona med horisontella grenar. Blir något mindre än L. decidua. Något blågröna barr med gul höstfärg som inträder ganska sent. Blommor som L. decidua, men kottarna är kortare, bredare och med utvikta kottefjäll. Den bästa sorten för häck och solitärbruk i parker och större trädgårdar. Fuktiga, näringsrika jordar med god dränering. Klarar inte vattensjuka eller torra jordar. Kräver hög luftfuktighet och gärna mycket sommarregn. Trivs bra i kustklimat. Resistent mot lärkräfta.	häck	30-50
	häck	50-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	co/kl	125-150
	co/kl	150-200
	co/kl	200-250
	högstam 3x kl	12-14
	högstam 4x kl	14-16
	högstam 4x kl	16-18
-kaempferi 'Stiff Weeping'		
Zon I-IV. Höjd 1,5-2 m, bredd 0,5-1,5 m. En vacker minivariant av den japanska lärken med ett hängande växtsätt. Mycket vacker på hösten då barren färgas gula innan de faller till marken. För trädgårdar och mindre anläggningar. Ståndort som arten.	stam co	120
	stam co	180
-x marschlinsii (syn. L. x eurolepis), hybridlärk - <i>Ny i sortimentet!</i>		
Zon I-IV (-V). Höjd 18-22 m, bredd 10-12 m. En snabbväxande och frisk korsning mellan den europeiska lärken och den japanska lärken. Hybridlärken har ärvt goda egenskaper från båda sina föräldrar och är motståndskraftig mot lärkräfta. Strikt pyramidalt som ung, medan den som äldre blir mer luftig och oregelbunden. Grönglänsande barr som om hösten färgas vackert gyllengula, när de faller blottas årskott lysande i violetta till orangea färger. Mycket användbar som amträd både i små och större anläggningar. Funkar även bra som klippt häck. Har likt föräldrarna krav på solig växtplats och är känslig för dels allt för blöta och styva och dels allt för torra jordar.	häck	30-50
	häck	50-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	co/kl	125-150
	co/kl	150-200
	co/kl	200-250
	högstam 3x kl	12-14
	högstam 4x kl	14-16
	högstam 4x kl	16-18
högstam 4x kl	18-20	
högstam 4x kl	20-25	

BARRVÄXTER

Forts. LARIX

-sibirica, sibirisk lärk

Zon IV-VIII. Höjd 15-20 m, bredd 6-8 m. Oregelbundet växtsätt med kortare, mer bågböjda grenar än hos de andra lärkarna. Smala, gröna barr, upp till 5 cm långa med gul höstfärg. Kottarna är långa som hos *L. decidua*, men något bredare och grova till texturen. En mycket hårdig lärk som slår ut hela två veckor tidigare än de andra nämnda och drabbas därför ofta av frostsador i södra Sverige varför vi rekommenderar den för användning från zon IV. Värdefull sort för Norrland, där den passar som häck eller solitär i parksammanhang. Näringsrika fuktiga jordar i sol med en ståndort liknande den europeiska lärken.

Kvalitet	Storlek
häck	30-50
häck	50-80
co/kl	80-100
co/kl	100-125
co/kl	125-150
co/kl	150-200
co/kl	200-250
högstam 3x kl	12-14
högstam 4x kl	14-16
högstam 4x kl	16-18
högstam 4x kl	18-20
högstam 4x kl	20-25

METASEQUOIA

-glyptostroboides, kinesisk sekvoja

Zon I-III. Höjd 15-20 m, bredd 5-8 m. Smalt pyramidformat träd med genomgående stam. Skirt gröna barr på våren och kopparröd höstfärg. Barren sitter på korta skott som faller inför vintern. Hanblommorna består av 10 cm långa hängen och de oansenliga honblommorna bildar senare runda, uppsprickande frukter. Både blomning och frukt är ganska ovanligt i Sverige. Vacker, rödbrun bark. Släktet innehåller endast en art och beskrevs för vetenskapen så sent som 1941. Fuktig, närings- och humusrik jord är att föredra, men klarar även torrare sandiga jordar och stadsmiljö. Sol till lätt skugga. Mycket vackert solitärträd för parker och trädgårdar som även klarar sig bra i stadsmiljö och är ett av de smalkroniga träd som börjat användas till alléer på smala gator så länge det finns gott om utrymme under mark.

Kvalitet	Storlek
co/kl	60-80
co/kl	80-100
co/kl	100-125
co/kl	125-150
co/kl	150-175
co/kl	175-200
solitär 4x kl	200-225
solitär 4x kl	225-250
solitär 4x kl	250-275
solitär 4x kl	275-300
solitär 5x kl	300-350
solitär K	350-400
högstam 4x kl	16-18
högstam 5x kl	18-20
högstam 5x kl	20-25
högstam 5x kl	25-30

MICROBIOTA

-decussata, kryptuja

Zon I-VI. Höjd 0,3-0,4 m, bredd 1,5-3 m. Lågt krypande marktäckare som påminner om kryp-en men är både friskare och hårdigare än många. Friskt gröna barr under växtsäsongs, som under vintern antar en kopparfärgad ton. Anspråkslös marktäckare men som föredrar en frisk men väl-dränerad jord i sol till halvskugga. Kan skadas av tidig vårfrost i södra Sverige.

Kvalitet	Storlek
co/kl	25-30
co/kl	30-40
co/kl	40-50

-decussata 'Sibirteppe' E, kryptuja

Zon I-VI. Höjd 0,3 m, bredd 1,5-3 m. Lågt krypande marktäckare som håller sig lägre än ospecificerat material. Påminner om kryp-enarna men är betydligt friskare och hårdigare än många. Kryptujan får friskt gröna barr på sommaren som om vintern blir läckert kopparfärgade. Tacksam att blanda in tillsammans med allt från marktäckare till högre buskar. Anspråkslös vad gäller jordkrav men föredrar en frisk jord i sol till halvskugga, klarar även skugga och lågt som högt pH. Kan skadas av tidig vårfrost i södra Sverige. E-certifierat material garanterar lågt och jämnt växtsätt. Viss brist på E-certifierat material råder.

co/kl	25-30
co/kl	30-40
co/kl	40-50

PICEA

Ett stort släkte med arter och sorter som lämpar sig för en rad olika ståndorter. De flesta har låga ståndortskrav, men föredrar dock något sura, mullrika och lätta jordar, alternativt torra till lätt blöta jordar. De har ett grunt rotsystem och det är oftast hopplöst att plantera något direkt under i de fall att de blir kala nertill. I ungdomen kan de klara av lättare skugga men som fullvuxna vill de gärna stå i full sol. Vackra både som solitärer eller i grupper. Många är även lämpliga i trädrader eller som fond för buskage och liknande.

	Kvalitet	Storlek
-abies, gran/rödgran		
Zon I-VIII. Höjd 25-30 m, bredd 6-8 (-10) m. Inhemskt och välkänt träd. Små ståndortskrav men trivs bäst på lättare jordar med god dränering, inga särskilda näringskrav. Slutträd i successionen och klarar sig i halvskugga i ung ålder men vill som adult ha mer sol. Magnifik solitär eller tillsammans med andra träd i gröna ridåer. Som solitär behåller den gröna grenar från marken. Granhäckar är ett traditionellt inslag uppåt landet och granen ger täta och ofta mycket fina häckar. Dessa kräver dock regelbunden beskärning då de ej bryter på gammal ved.	häck	25-40
	kl	50-60
	kl	60-80
	kl	80-100
	kl	100-125
	kl	125-150
	solitär 4x kl	150-175
	solitär 4x kl	175-200
	solitär 4x kl	200-225
	solitär 5x kl	225-250
solitär 5x kl	250-300	
-abies 'Nidiformis', fågelbogran		
Zon I-VI. Höjd 0,6-0,8 m, bredd 1-1,5 m. En vanlig trädgårdsväxt med tillplattat utbrett växtsätt som påminner om ett fågelbo. Fin som solitär bland låga perenner eller i grupper alternativt i framkant av ett vintergrönt buskage.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-abies 'Ohlendorffii'		
Zon I-V. Höjd 1-1,5 m, bredd 0,8-1,2 m. Långsamt växande buske som i ung ålder är mera rundad men som med tiden sträcker på sig för att bli mer äggrund till något pyramidal. Knubbigare och rundare än den vanliga sockertoppsgranen (P. glauca 'Conica') men kan användas på samma sätt. Än så länge ganska ovanlig men lämpar sig väl i mindre anläggningar både som solitär och i planteringar.	co/kl	20-25
	co/kl	25-30
-breweriana, slöjgran		
Zon I-III. Höjd 7-9 m, bredd 5-7 m. Lite ovanlig men mycket tilltalande gran med genomgående stam och horisontella grenar med långa, slanka lodrätt hängande skott. De tunna skotten ger intryck av slöjor som böljar i vinden. Behöver något längre etableringstid och vill gärna stå skyddat i fuktig, gärna mullrik jord. Spännande och användbar i mindre parker och mellanstora trädgårdar. Fin som solitär men även som överståndare i lägre planteringar.	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
-glauca, vitgran		
Zon (I-) III-VI. Höjd 12-15 m, bredd 6-8 m. Lägre men lika vid som vår inhemska gran. Skiljer sig även genom att barren är mer blågröna. Trivs på de flesta trädgårdsjordarna bara de inte är dåligt dränerade. Föredrar mullrika, fuktiga och lätta jordar. Arten är inte särskilt vanligt förekommande men är användbar i framförallt större sammanhang som i gröna ridåer eller i parker. Pga dess förhållandevis goda salt- och vindresistens så lämpar den sig mycket väl för häckar i lite mer utsatta lägen jämfört med P. abies.	häck	25-40
	kl	50-60
	kl	60-80
	kl	80-100
	kl	100-125
	kl	125-150
solitär 4x kl	150-175	
-glauca 'Alberta Globe'		
Zon I-IV. Höjd 0,6-0,8 m, bredd 0,6-0,8 m. En extremt långsamtväxande klotform som blir tätare än någon annan barrväxt på marknaden. Spännande växt som bör placeras så att den inte försvinner bland andra växter. Lämplig för slanter, stenpartier eller som kul inslag bland marktäckande perenner.	15-20 co	
	co/kl	20-25
-glauca 'Conica', sockertoppsgran		
Zon I-IV. Höjd 2-3 (-4) m, bredd 1-1,6 m. Världens mest sålda barrväxt för trädgårdsbruk! En strikt pyramidal växt som lämpar sig väl både som solitär, i grupper samt i lägre buskplanteringar. Vanlig på kyrkogårdar för sin ringa storlek, äldre exemplar kan dock bli för stora även här. Klarar de flesta jordar bara de inte är dåligt dränerade, vill ha full sol och drabbas av spinn på dragiga växtplatser.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80

BARRVÄXTER

Forts. PICEA	Kvalitet	Storlek
-glauca 'Echiniformis', dvärgblågran		
Zon I-V. Höjd 0,7-0,8 m, bredd 1-1,2 m. En rundad kuddlik sort som ger ett mjukt men ändå kompakt intryck. Vacker bland låga perenner eller i stenpartier. Fin som solitär i en yta av ren stenkross. Växer långsamt.	co/kl	20-25
-omorika, serbisk gran		
Zon I-V. Höjd 15-20 m, bredd 4-6 m. En strikt upprätt och jämnsmal gran med barr som är silvriga på undersidan och mörkt gröna på ovasidan. Detta ger ett intressant skiftande intryck. Lämplig som solitär men blir nästan finare i grupper, i utlandet används den ofta som hög friväxande häck, något som kan rekommenderas även här då den inte blir så bred. Trivs på de flesta jordar men är känslig för dåligt dränerade lägen. Ett smalkronigt och intressant träd att introducera för våra hårdgjorda miljöer i väl tilltagna växtbäddar	kl kl kl kl kl solitär 4x kl solitär 4x kl solitär 4x kl solitär 5x kl solitär 5x kl	50-60 60-80 80-100 100-125 125-150 150-175 175-200 200-225 225-250 250-300
-omorika 'Nana', serbisk dvärggran		
Zon I-IV. Höjd 2-4 m, bredd 2-3 m. Strikt pyramidalt växtsätt med blågröna barr. Tydligt spetsig i toppen och med något rundad bas. Vacker som solitär eller i grupper, kan rekommenderas som solitär bland mattor av marktäckare som t ex Cotoneaster dammeri 'Major' eller Juniperus communis 'Green Carpet'.	co/kl co/kl	20-25 25-30
-orientalis 'Aureospicata', orientgran/citrongran - <i>Ny i sortimentet!</i>		
Zon I-IV. Höjd 8-12 (-15) m, bredd 3-5 m. En mycket vacker och finlemmad gran med korta glansigt friskt gröna barr arrangerade tätt längs gracila skott. Vacker året om men en klar stämningshöjare om våren då nya skott bryter i klart gult och blir en vacker kontrast mot äldre barr. Dessa övergår sakta över säsongen till samma friskt gröna som äldre skott. Ståndort likt vår inhemska gran i fuktig men väl-dränerad jord i sol till halvskugga. Undvik extrema ståndorter såsom allt för torra eller allt för blöta och kompakta jordar.	kl kl solitär 4x kl solitär 4x kl solitär 5x kl solitär 5x kl	60-80 80-100 100-125 125-150 150-175 175-200
-pungens 'Edith', blågran - <i>Ny i sortiment</i>		
Zon I-VI Höjd 10-12 m, bredd 5-6 m Den blåaste av alla blågranar som även i gråmulet väder, kan lysa upp vilken park som helst. Oavsett konkurrens av sommargrönska eller sprakande höstfärger står sig 'Edith' stark som en tydlig kontrast. Årskotten lyser isblå medan de äldre barren har en mer grönblå ton. 'Edith' är en mycket enhetlig namnsort som får ett utpräglat pyramidalt växtsätt. Gör sig bäst som solitär alternativt i grupp i parkmiljö.	co/kl co/kl co/kl kl kl solitär 4x kl solitär 4x kl solitär 5x kl solitär 5x kl solitär 5x kl	40-50 50-60 60-80 80-100 125-150 150-175 175-200 200-225 225-250 250-300
-pungens f. glauca, blågran		
Zon I-VI. Höjd 12-15 m, bredd 5-7 m. Gran med ljust silvergrå barr, ganska brett växtsätt och jämn pyramidalt form. Vacker solitär eller i bakkant av större planteringar. Frösådd och kan därför variera i både växtsätt och barrfärg.	kl kl kl solitär 4x kl solitär 4x kl solitär 4x kl solitär 4x kl	40-50 50-60 60-80 80-100 100-125 125-150 150-175
-pungens 'Glauc Globosa', dvärgblågran		
Zon I-VI. Höjd 1,5-2 m, bredd 1-1,5 m. Något oregelbunden, tät och rundad gran med blåsilvriga barr. Påminner något om en blå fågelbogran. Vacker som solitär, i grupper, intill gångar eller i mattor av t ex städsegröna marktäckare. Vill ha full sol.	co/kl co/kl co/kl	20-25 25-30 30-40
-pungens 'Hoopsii', blågran		
Zon I-VI. Höjd 12-15 m, bredd 5-7 m. Liknar P. p. var. glauca i det mesta men har rent stålblå barr. Används även på samma sätt. Har fördelen framför den frösådda att växtsätt och färg är väldefinierat.	co/kl co/kl co/kl	40-50 50-60 60-80

Forts. PICEA

Kvalitet

Storlek

-sitchensis, sitkagran - *Ny i sortimentet!*

Zon I-V (-VI). Höjd 25-30 m, bredd 7-9 m. Den största och mest snabbväxande granen i släktet Picea som även i Sverige kan nå imponerande storlekar. Pyramidal som ung, som äldre breddar den sig och utvecklar ett mer luftigt och något oregelbundet uttryck. Små, tunna men vassa barr med vita stomatalinjer pryder grenarna. Stikagranen påminner mycket om vår inhemska gran och har minst lika stora krav på fukt men är i övrigt mindre krävande vad gäller ståndort. Bäst resultat uppnås dock på djupa och väl-dränerade jordar. Ett viktigt virkesträd i Norge, Danmark och Storbritannien. Främst till användning i större parksammanhang. Sitkagranen är vindtålig och kan med fördel användas som vindskydd i kustnära områden då den tål salta vindar. Kan bli invasiv i naturlika sammanhang, något som bör beaktas vid projektering.

kl

80-100

kl

100-125

kl

125-150

-cembra, cembratall (syn. brödtall)

Zon I-V. Höjd 15-20 m, bredd 4-5 (-8) m. Tätt, i ungdomen symmetriskt växtsätt med en smalt konisk krona som med åren blir mer äggrund. En formstark mjuktall som håller de nedersta grenarna mycket längre än hos de flesta andra tallarna. Cembratallen är mycket långsamväxande i ungdomen och når knappt halva sluthöjden på 50-60 år. Ca 10 cm långa, upprätta, gröna barr med en vit rand. Först violetta, sedan bruna, äggrunda kottar. Utvecklas bäst på friska och väl-dränerade jordar. Härdig och vacker som solitär eller i grupper. För zoner över V, välj *Pinus sibirica*.

co/kl

40-50

co/kl

50-60

co/kl

60-80

co/kl

80-100

solitär 4x kl

100-125

solitär 4x kl

125-150

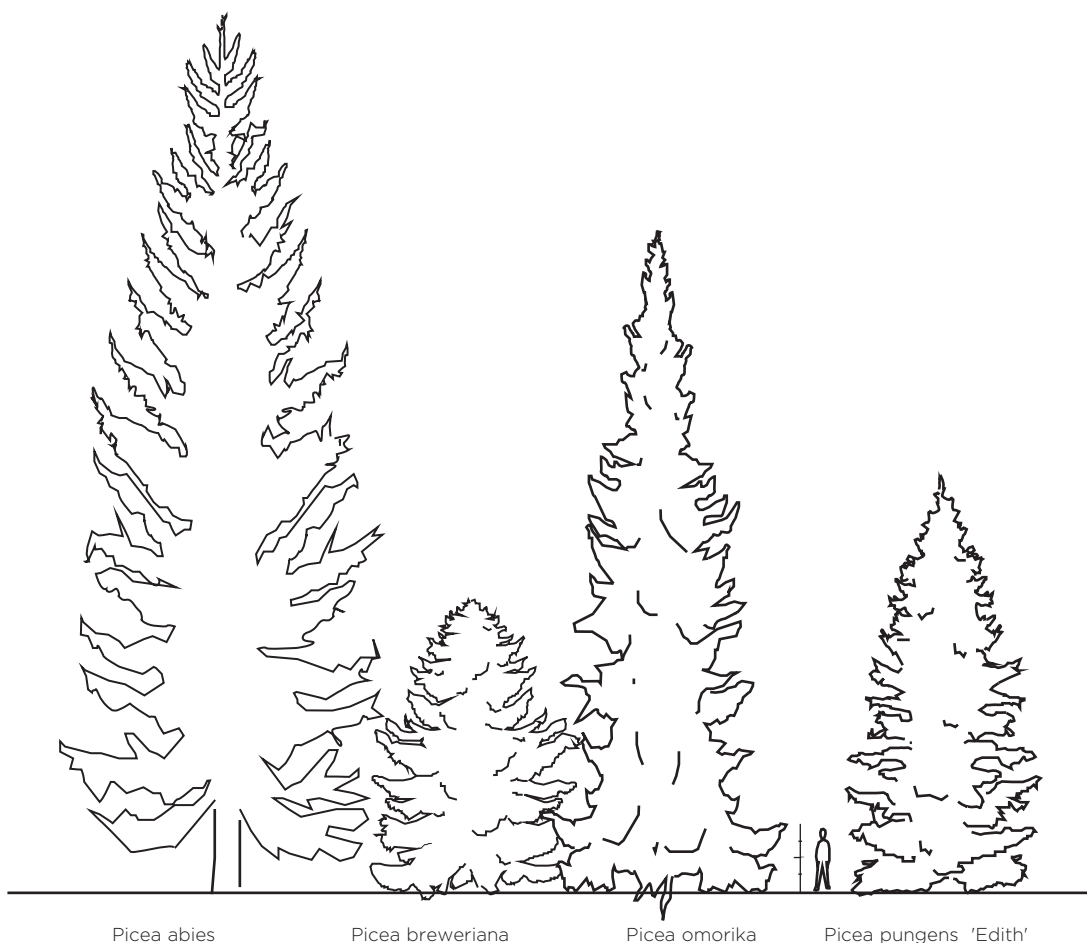
solitär 5x kl

150-175

solitär 5x kl

175-200

Ill.: Tove Limeskär

Picea abies

Picea breweriana

Picea omorika

Picea pungens 'Edith'

PINUS

Tallar har djupgående rötter och luftiga, ljusgenomsläppliga kronor som gör dem idealiska till överståndare över buskar och perenner i woodlands och parker. De trädartade formerna har i regel ett pyramidalt växtsätt i ungdomen men får som äldre oregelbundna, ofta säreget formade kronor vilket gör dem till vackra solitärer i parkmiljö. På senare tid har de även introducerats i hårdgjord miljö, som solitärer och i alléer. De mer lågväxande formerna gör sig i buskage i parker och andra offentliga anläggningar. Tallar är ljusälskande och trivs bäst i väl-dränerade jordar och klarar generellt torra bra.

Mjuk- och hårdtallar

För att använda tallar på rätt sätt kan tallsläktet grovt delas in i grupperna mjuk- och hårdtallar. Grupperingen har egentligen sin grund i virkesindustrin men i Sverige kan vi använda samma uppdelning baserat på utseende och användningsområde.

Hårdtallarna har 2–3 barr per barrknippe. Barren är ofta styva och läderartade. De är pionjära i sin karaktär och kräver mycket sol för att utvecklas tillfredsställande. Som etablerade tål de torra, stadsmiljö, vind och värme. Hårdtallarna är i många fall lämpade för användning i gatumiljöer. Vår inhemska tall, Pinus sylvestris, med två barr per barrknippe, tillhör hårdtallarna.

Mjuktallarna har fem barr per barrknippe. Barren är oftast mjuka och böjliga, blågröna i färgen och ger trädet ett mjukt frodigt uttryck. Mjuktallarna är av mer semipionjär karaktär och kräver jämt friska jordar och svala växtplatser. De tål halvsuggiga lägen bättre än hårdtallarna men utvecklas bäst i full sol i skyddade miljöer. Mjuktallarna är i många fall mycket köldtåliga och kan med fördel användas högt upp i landet, dock främst som parkträd och i andra sammanhang där ståndortskraven uppnås.

Etablering av tall

Samtliga tallar har en något långsam etablering och kräver god etableringsskötsel. Vi tror att detta har gjort att många undviker tallar då de generellt anses vara svåretablerade.

Vi har dock sett att företablerade tallar etablerar sig och växer lika väl som andra träd när de kommit ut på slutgiltig växtplats.

Vi vill därför rekommendera företablering i Air-Pot för att förbättra chanserna för att lyckas med din tall.

Företablering av tall bör beställas senast i mitten av mars för leverans i september.

	Kvalitet	Storlek
-heldreichii (syn. P. leucodermis), ormskinnstall		
Zon I-IV. Höjd 15-18 m, bredd 7-10 m. En i ungdomen tät och smalt pyramidalt tall som med åldern utvecklar en något luftig krona, dock fortfarande samlad och pyramidalt. Denna hårdtall bär en friskt grön barrskrud. Kottarna är i utvecklingen vackert violetta, en vacker kontrast till barren. Som mogna övergår kottarna till att bli ljus askgrå. Barken är även den askgrå och flagnar i tunna flagor. Planteras med fördel i full sol med rötterna i djup och väl-dränerad jord med pH strax över neutralt. En mycket vacker tall väl lämpad som gatuträd då den som etablerad tål både den torra och värme som staden i många fall innebär. Ger överlag ett ljusare intryck jämfört med svarttallen, som den även blir mindre än. Tål i viss utsträckning både mark- och luftsalt.	co/kl co/kl kl solitär 4x kl	50-60 60-80 80-100 100-125
-mugo 'Mops', dvärgtall		
Zon I-V Höjd 0,5-0,7 m, bredd 0,5-0,7 m. En förädlad tall med ett mycket lågt, tätt och bollformat växtsätt som gör den passande i tex stenpartier eller andra mindre anläggningar. Soliga lägen på en väl-dränerad jord är optimalt.	co/kl co/kl co/kl	20-25 25-30 30-40
-mugo var. Mugo (syn. var. mughus), bergtall		
Zon I-VI. Höjd 6-9 m, bredd 4-5 m. Större buske eller mindre flerstammig hårdtall med upprätt, ganska brett växtsätt. Mörkt gröna, kraftiga barr som ger ett robust intryck. När de nya, gulbruna skotten och kottarna utvecklas om våren står de i fin kontrast till de mörka barren. Mest använd i friväxande häckar, som vindskydd och för att täcka större ytor. Tål i princip alla jordar i soliga till lätt skuggiga lägen. Genom att regelbundet klippa årsskotten, strax före midsommar kan den hållas nere. Tål inte nedskärning till gammal ved.	co/kl co/kl co/kl co/kl co/kl solitär 3x kl	30-40 40-50 50-60 60-80 80-100 100-125
-mugo var. pumilio, balkanbergtall		
Zon I-VII. Höjd 1-1,8 m, bredd 2-3 m. Lågväxande bergtall med utbrett växtsätt, tätt grenverk och rundat växtsätt. Mörkt gröna barr och chokladbruna små kottar. Till lägre häckar, i buskage eller i grupper. Klarar inte hård beskärning.	co/kl co/kl co/kl co/kl	20-25 25-30 30-40 40-50

Forts. PINUS	Kvalitet	Storlek
-mugo var. pumilio fk SAUHERAD E, balkanbergstall - <i>Ny i sortimentet!</i>		
 Zon I-VI. Höjd 1-1,5 m, bredd 2-2,5 m. Lågväxande bergstall med utbrett växtsätt och mer horisontella grenar med uppåtriktade, styva och tätsittande skott. Mörkt gröna barr och kontrasterande, styvt upprätta gulbruna årsskott. Klarar inte hård beskärning. Till lägre häckar, i buskage eller grupper. Fröförökad selektion av Pinus mugo var. pumilio med stor jämnhet som inte behöver pinceras för att förbli låg. Viss brist på E-certifierat material råder.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-nigra ssp. Nigra (syn. var. austriaca), svarttall		
Zon I-IV. Höjd 20-25 (-30) m, bredd 8-10 (-15) m. Snabbväxande hårdtall med en brett konisk krona som hålls kvar ganska länge innan den utvecklar en brett skärmformad krona. Mörkt gröna, 10-15 cm långa barr och upp till 10 cm långa, bruna kottar. Vacker, djupt och oregelbundet fårad bark i gråsvarta toner. Klarar de flesta väl-dränerade jordar, sura till starkt alkaliska och med låg näringsstatus. Tål salt, vind, värme och trivs i stadsmiljö. En bra tall för gatuplantering, som solitär, i alléer eller mindre grupper.	kl	60-80
	kl	80-100
	kl	100-125
	solitär 3x kl	125-150
	solitär 4x kl	150-175
	solitär 4x kl	175-200
	solitär 4x kl	200-225
	solitär 5x kl	225-250
	solitär 5x kl	250-275
	solitär 5x kl	275-300
	solitär 6x kl	300-350
	solitär K	350-400
	högstam 5x kl	25-30
högstam 5x kl	30-35	
-nigra ssp. nigra 'Pyramidata'		
Zon I-III. Höjd 5-7 m. Bredd 1-2 m. En småvuxen och strikt pelarformad typ med mycket formstarkt habitus väl lämpad där utrymmet är begränsat. Korta upprätta sidogrenar runt rak genomgående stam ger denna sort en enhetligt tät och frodig krona. Ståndort likt arten.	kl	80-100
	solitär 4x kl	100-125
	solitär 4x kl	125-150
	solitär 4x kl	150-175
-parviflora 'Glauca', silvertall		
Zon I-III. Höjd 5-8 m, bredd 5-7 m. Mindre trädformad mjuktall, oftast med en mycket bred konisk krona som blir alltmer oregelbunden med åren. Långsamväxande i unga år. Barren är blågröna på undersidan och vitaktiga på ovsidan, sammansatta i små borstar. Kottarna är först blågröna senare bruna och kan sitta kvar i upp till 7 år. Något torra till fuktiga, väl-dränerade jordar. Kräver mer näring och klarar inte lika torra jordar som andra tallar. Tål inte kalk. Passar som solitär i mindre anläggningar.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-peuce, makedonisk tall - <i>Ny i sortimentet!</i>		
Zon I-V. Höjd 20-25 m, bredd 10-15 m. En mycket vacker och hårdig tall med frodig blågrön barrskrud. Denna mjuktall utvecklar ett pyramidalt habitus med rak genomgående stam och på snudd horisontella grenvåningar. Dess långa och mjuka barr ger den ett mjukt uttryck att likna med många av våra lövträd. Kottarna är ca 15-20 cm långa och pryder kronan likväl som potpurrisålen efter att de trillat av pinn. Planteras i väl-dränerade jordar som bör vara rika och fuktiga i sol till halvkugga för bäst utveckling. Något långsam etablering och rekommenderas därför som företablerad i Air-Pot.	kl	80-100
	solitär 3x kl	100-125
	solitär 4x kl	125-150
	solitär 4x kl	150-175
-ponderosa, gultall - <i>Ny i sortimentet!</i>		
Zon I-III (-IV). Höjd 15-20 m, bredd 10-15 m. En storvuxen hårdtall med upp till 20 cm långa barr arrangerade tre per knippe. Pyramidformad som ung, men utvecklas till stora pelarliska individer med tydliga grenvåningar. De barrklädda skotten avtecknas som stora cirkelformationer mot himlen vilket ger gultallen en intressant siluett. Ofta kraftiga och genomgående stammar som spricker upp i stora sjok av gul-orange skorpbark. En solkrävande och mycket värmegynnad tall som kräver gott om utrymme ovan och under jord för att utvecklas tillfredställande. Bästa utveckling i väl-dränerad och jämnt frisk jord.	kl	80-100
	solitär 3x kl	100-125
	solitär 4x kl	125-150
	solitär 4x kl	150-175

Forts. PINUS

- sibirica, sibirisk cembratall

Zon IV-VIII. Höjd 15-20 m, bredd 4-5 (-8) m. Tätt, i ungdomen symmetriskt växtsätt med en smalt konisk krona som med åren blir mer ägggrund. En formstark mjuktall som håller de nedersta grenarna mycket längre än hos de flesta andra tallarna. Den sibiriska cembratallen är mycket långsamväxande i ungdomen och når knappt halva sluthöjden på 50-60 år. Ca 10 cm långa, upprätta, gröna barr med en vit rand. Först violettera, sedan bruna, ägggrundade kottar. Utvecklas bäst på friska och väl-dränerade jordar. Härdig och vacker som solitär eller i grupper. För zoner under zon V, välj Pinus cembra.

Kvalitet

Storlek

Kontakta oss för pris och tillgång

-x schwerinii, hybridtall

Zon I-III. Höjd 13-17 m, bredd 6-8 m. En mycket vacker mjuktall med ett individuellt växtsätt där den ena individen sällan är den andra lik. Släta olivgröna stammar strävar ormlikt uppåt och tenderar att ibland utveckla flera stammar. Tydliga grenvåningar med upp till 15 cm långa blågröna mjuka barr som draperar skotten. Kottarna är ca 20 cm och hänger i bananlika klasar redan på unga individer. Ett exotiskt inslag i parkmiljöer och liknande!

kl		80-100
solitär	3x kl	100-125
solitär	4x kl	125-150
solitär	4x kl	150-175

-sylvestris, tall/fur

Zon I-VII. Höjd 25-30 m, bredd 7-10 (-15) m. Ett av de ståtligaste barrträden med sin vackra orangefärgade stam och det öppna växtsättet. Växten är i ungdomen uppbyggd av glesa, horisontella grenvåningar. Som äldre får tallen en högt ansatt, ofta oregelbunden, ljusgenomsläpplig krona. Det borgar för en rik undervegetation av tex rhododendron. På äldre individer blir den nedersta barken vackert skorplik och spricker upp medan stammen högre upp lyser i orange. Klarar torka mycket bra tack vare det djupgående rotsystemet. Tål vind, värme och stadsklimat men planteras sällan i stadsmiljö. Växer bäst på fuktiga, sura jordar men klarar det mesta. Planteras i soliga lägen. Till parker och naturlika planteringar, med fördel i större grupper där kvällssolen kommer åt de vackra stammarna. Borde användas mer! Generellt svåretablerad med klump, viktigt med ett intakt rotsystem som säkerställs genom företablering i Air-Pot.

häck		30-50
kl		50-60
kl		60-80
kl		80-100
kl		100-125
solitär	3x kl	125-150
solitär	4x kl	150-175
solitär	4x kl	175-200
solitär	4x kl	200-225
solitär	5x kl	225-250
solitär	5x kl	250-275
solitär	5x kl	275-300
solitär	6x kl	300-350
solitär	K	350-400
högstam	5x kl	25-30
högstam	5x kl	30-35

-sylvestris fk SKOGSKYRKO GÅRDEN E

Zon I-VI, Höjd 25-30 meter, bredd 8-12 meter. Frökällan härrör från ett gammalt tallbestånd på Skogskyrkogården i Stockholm (Enskede). Det är en välväxt tall med gamla anor som oftast bildar en rak stam med en skorplik bark från basen som övergår till en finare ljusbrun, flagig bark högt upp i kronan. Som äldre bildar träden en oregelbunden, ljusgenomsläpplig krona som ändå är relativt sammanhållen.

kl		60-80
kl		80-100
kl		100-125
solitär	3x kl	125-150
solitär	4x kl	150-175
solitär	4x kl	175-200
solitär	4x kl	200-225
solitär	5x kl	225-250
solitär	5x kl	250-275
solitär	5x kl	275-300
solitär	6x kl	300-350
solitär	K	350-400
högstam	4x kl	20-25
högstam	5x kl	25-30

Forts. PINUS	Kvalitet	Storlek
-sylvestris 'Fastigiata', pelartall		
Zon I-V. Höjd 8-10 m, bredd 1,5 m. Strikt upprättväxande sort som växer ganska långsamt. De för P. sylvestris typiska blågröna barren tillsammans med den tunna, avflagnade orangefärgade barken är minst lika tydligt hos den här sorten. Vacker som solitär eller i glesa bestånd bland låga marktäckare. Användbart gatuträd för snäva gaturum.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	kl	50-60
	kl	60-80
	kl	80-100
-sylvestris 'Watereri', miniatyrtall		
Zon I-V. Höjd 2-3 m, bredd 2-3 m. Dvärgform av tall som i ungdomen har en konisk form, men senare blir mer oregelbunden. Växer långsamt och har mer blågrå barr än arten. Passar i trädgårdar och på bostadsgårdar som solitär eller i grupper. En av de vackraste dvärgformerna av Pinus sylvestris.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-70

Välj rätt tall

Som större gatuträd

Pinus nigra ssp. nigra
Pinus ponderosa
Pinus sylvestris

Som gatuträd med begränsat utrymme

Pinus heldrechii
Pinus mugo ssp. mugo
Pinus nigra ssp. nigra
'Pyramidata'
Pinus sylvestris 'Fastigiata'
Pinus sylvestris 'Watererii'

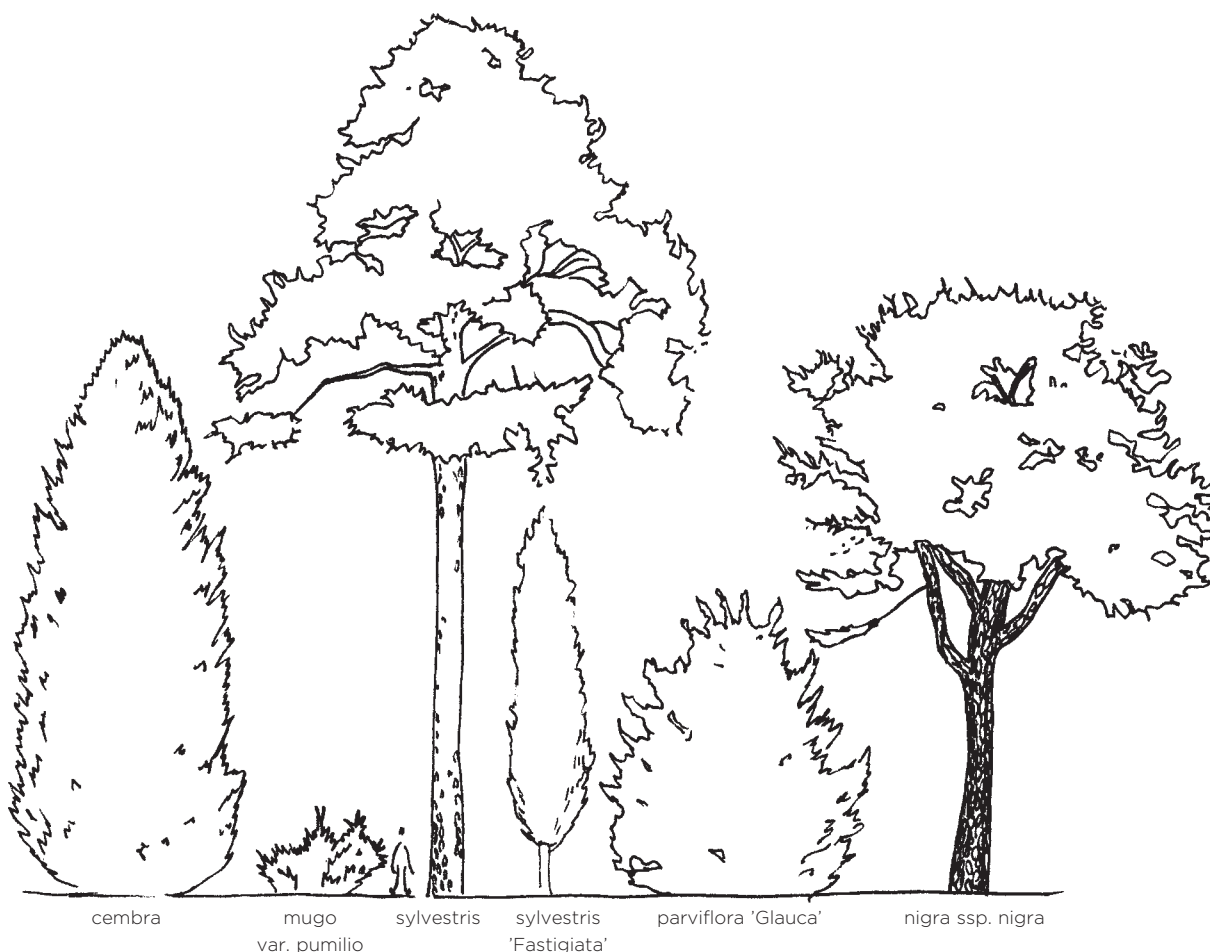
Som parkträd

Pinus cembra
Pinus nigra ssp. nigra
Pinus parviflora 'Glauca'
Pinus peuce
Pinus ponderosa
Pinus sibirica
Pinus sylvestris
Pinus x schwerinii

Som erosionskydd

Pinus heldrechii
Pinus mugo inkl. ssp. och var.
Pinus nigra ssp. nigra
Pinus ponderosa
Pinus sylvestris

Lina Lindgren

BARRVÄXTER

PSEUDOTSUGA

-menziesii var. glauca (syn. var. caesia), douglasgran - **Ny i sortimentet!**

Zon I-V. Höjd 25-30 m, bredd 10-12 m. Ett snabbväxande barrträd med friskt grönblåa barr och vackert fårad stam. Smalt konisk som ung, något mer oregelbunden men med karaktärsfull krona som äldre. Douglasgranen kan för det otränade ögat påminna om ädelgran men detta barrträd är pionjär i sin karaktär och växer fort så länge dess ljusbekhov tillgodoses. Även om douglasgranen föredrar full sol klarar den viss skugga. Ett park- eller naturmarksträd med bäst utveckling i fuktighetshållande och näringsrika jordar.

Kvalitet

Storlek

co/kl	100-125
co/kl	125-150
co/kl	150-175

SEQUIOADENDRON

-giganteum, mammutträd - **Ny i sortiment**

Zon I-II. Höjd 20-40 m, bredd 10-15 m. Naturligt påträffas mammutträden idag i Kalifornien men har tidigare funnits mer utbredd i hela Nordamerika och även i Europa. Mammutträden är växtvärldens giganter och det exemplar man idag räknar som den största är 84 m högt och har ett stamomfång på 8,2 m. För att vara ett pionjärträd som snabbt etablerar sig på nya platser finns det uppgifter som visar att de kan bli över 2500 år gamla. Detta är en stor skillnad från de vanligtvis kortlivade pionjäreterna. Som ung planta är den ljuskrävande, har en snabb tillväxt och bildar en konisk växtform. Barken är rödbrun, mjuk och kan bli över 70 cm tjock för att skydda trädet mot bränder. Arten passar bäst i skyddade parkmiljöer där den får en god tillgång till näring och vatten. Mammutträden får lätt frostsador som brunbrända barr eller intorkade skott vilket minskar på en skyddad växtplats. Den är även känslig mot salt.

Kvalitet

Storlek

solitär 4x kl	125-150
solitär 4x kl	150-175
solitär 4x kl	175-200
solitär 5x kl	200-225
solitär 5x kl	225-250
solitär 5x kl	250-300
solitär 5x kl	300-350
solitär K	350-400

TAXODIUM

-distichum, sumpcypress

Zon I-II. Höjd 15-25 m, bredd 10-12 m. Barrfällande barrträd med rak genomgående stam och frodigt upprätt habitus. Äldre individer med bred stambas. Skirt grönglänsande fjäderlika barr färgas i vackert rödbrunt om hösten. Utvecklar med tiden "knän", ca 30-40 cm höga vedartade formationer kring stammen. Dessa antas vara andningsorgan för blöta och syrefattiga miljöer. En mycket vackert och ovanligt inslag för användning i rika parkmarker. Sumpcypressen bör trots namnet planteras i frisk men väl-dränerad jord för att kunna invintra tillfredställande.

Kvalitet

Storlek

kl	80-100
kl	100-125
solitär 3x kl	125-150
solitär 4x kl	150-175
solitär 4x kl	175-200
solitär 4x kl	200-225
solitär 5x kl	225-250
solitär 5x kl	250-300

TAXUS

Buskar eller mindre träd med mörkt gröna och något platta barr. Är skild-könad och honplantor får framåt hösten röda frukter med halvtransparent fruktkött. Trivs på mull- och näringsrika jordar med god fukt, dock ej blöta jordar. Föredrar skyddade lägen, särskilt som ung planta. Trivs bra i allt från full sol till djup skugga. Är en av de få barrväxter som tål hård beskärning eftersom de kan bryta från gammal ved. Lämpar sig väl för formklippning och kan bilda mycket täta häckar, de växer dock sakta så här fordras tålamod. Hela växten förutom fruktköttet är giftig.

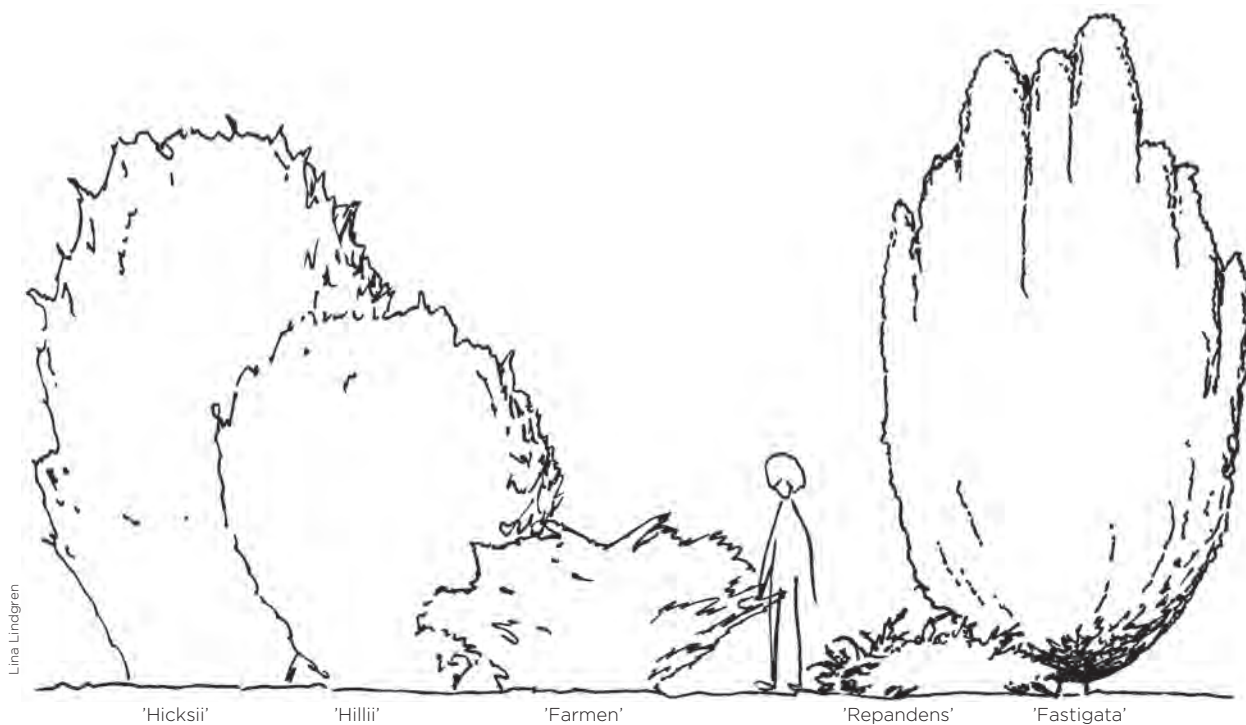
Taxus är en av de få barrväxter som tål hård beskärning. Idegranen kan skäras ner totalt för att sedan snällt bryta på gammal ved.

För färdiga häckelement, se under Formklippit, Häckar & Tillbehör.

	Kvalitet	Storlek
-baccata, idegran		
Zon I-II. Höjd 5-7 m, bredd 6-8 (-10) m. Inhemsk art som tillhör en av de mest värdefulla barrväxterna för trädgårdsbruk. En till flerstammig buske/mindre träd med horisontella till något upprätta grenar. Lämpar sig framförallt för formklippning och anses vara bäst för häckar eftersom den har lågt sittande grenar vilket gör den tät hela vägen ner till marken. Fungerar även i gröna ridåer eller naturlika planteringar. Trots att arten är inhemsk finns endast ospecificerat material med sämre hårdighet, härstammande från kontinenten att tillgå. Rekommenderas endast i zon I-II eller i mycket goda lägen.	häck co/kl co/kl co/kl co/kl solitär 4x kl solitär 4x kl solitär 5x kl solitär 5x kl	20-30 40-50 50-60 60-80 80-100 100-125 125-150 150-175 175-200
-baccata 'Columna Suecica' E, idegran		
Zon I-II (-III). Höjd 3-4 m, bredd 1-1,2 m. En smalt upprätt pelarformad och mycket tät idegran med friskt mörkgrön barrskrud. Utmärkt som solitär eller i grupper. Långsamväxande men håller formen även som äldre. Honklon som sätter sparsamt med röda frukter typiska för släktet. Anspråkslös gällande ståndort och utvecklas väl i sol till skugga. Undvik allt för täta och tunga jordar.	kl kl kl kl solitär 3x kl solitär 3x kl solitär 3x kl	40-50 50-60 60-70 70-80 80-90 90-100 100-120
-baccata 'Fastigiata', irländsk idegran		
Zon I-II. Höjd 3-6 m, bredd 1-2,5 m. En strikt upprättväxande sort med lodräta sidor. Blir ofta något kal längst ner men är annars en av de vackraste och mest använda upprätta sorterna, blir dock inte lika pelarlik jämfört med T. x media 'Stricta Viridis'. Utmärkt solitär eller i planteringar. Klassisk och vacker på kyrkogårdar. Honklon och sätter därför frukt.	co/kl co/kl co/kl	40-50 50-60 60-70
-baccata 'Fastigiata Aurea'		
Zon I-II. Höjd 2-4 m, bredd 1-2 m. Något mindre än 'Fastigiata' både i höjd och bredd. Skiljer sig framförallt genom att barren har en gulaktig ton vilket ger ett betydligt ljusare intryck. Används på samma sätt som ovan nämnda.	co/kl co/kl co/kl	40-50 50-60 60-70
-baccata RENKE'S KLEINER GRÜNER®		
Zon I-II (-?). Höjd 0,5-0,7 m, bredd 0,5-0,7 m. En tysk selektion. En tätvuxen sort framtagen för att ersätta buxbom. Brett och buskigt växtsätt med flera toppskott, passande till att forma låga häckar. Svarar bra på beskärning. Hanklon och sätter därför ingen frukt.	15-20 co co 2 l	20-25
-baccata 'Repandens', krypidegran		
Zon I-IV. Höjd 0,4-0,5 m, bredd 1-2 m. En tät och lågt krypande idegran med mörkt gröna barr och ett utbredd växtsätt. Utmärkt som marktäckare i både skuggiga och soliga lägen där den effektivt skapar en skötselnål yta. Fungerar även i framkant av planteringar samt i grupper. Robust sort som visat sig klara av att stå i refuger, såvida de inte är extremt utsatta för salt och stora snövallar vintertid. En klon med mycket sparsam fruktsättning.	co/kl co/kl co/kl	25-30 30-40 40-50
-baccata 'Summergold', gul krypidegran		
Zon I-IV. Höjd 0,6-1 m, bredd 1-2 m. Liknar föregående i det mesta men har gula ränder på barren vilket ger ett ljus och intressant intryck. Fin som marktäckare, gärna tillsammans med 'Repandens'. Vacker marktäckare under mellanstora träd där den lyser upp och effektivt skapar en skötselnål yta. En mycket användbar idegran som förtjänar en större användning.	co/kl co/kl co/kl	30-40 40-50 50-60

BARRVÄXTER

Forts. Taxus	Kvalitet	Storlek
<p>-cuspidata 'Lescow', Japansk dvärgidegran</p> <p>Zon I-V. Höjd 2-3 m, bredd 2-3 m. En långsamväxande klon med tät mörkt grön barrskrud. Som friväxande brett vasformad med tiden. Rikt förgrenad och därför väl lämpad som ersättare för buxbom till låga infattningshäckar. Får mörkare gröna barr än T. b. 'Renke's Kleiner Grüner'. Honklon och får därför frukt.</p>	10-15 co co 2 l	15-20
<p>-cuspidata 'Nana', japansk dvärgidegran</p> <p>Zon I-V. Höjd 0,8-1,5 m, bredd 1-1,5 m. Oregelbundet, tätt och något rundat växtsätt. Har kortare och mer tättsittande barr än T. baccata på förhållandevis rikt förgrenade grenar. Växer långsamt och lämpar sig till lägre klippta häckar eller i framkant av större buskar.</p>	co/kl co/kl co/kl	25-30 30-40 40-50
<p>-x media 'Brownii', hybrididegran</p> <p>Zon I-IV. Höjd 1,5-2 m, bredd 2-3 m. Robust sort med något rundat och kuddlikt utbrett växtsätt med tät förgrening och korta kortskott. Lämpar sig väl som utfyllnadsväxt eller som klippt. Växer långsamt. Hanklon och får därför inga frukter.</p>	co/kl co/kl co/kl co/kl	30-40 40-50 50-60 60-80
<p>-x media 'Farmen', hybrididegran</p> <p>Zon I-V (-VI). Höjd 1-1,2 m, bredd 2-3 m. En robust och vindtålig hanklon med till en början brett vasformigt växtsätt. Med tiden blir grenarna alltmer horisontella och marktäckande. En av våra allra härdigaste idegranar och lämpar sig förutom som marktäckare och i buskage även bra till klippta häckar. En sort vi vill rekommendera.</p>	co/kl co/kl co/kl co/kl	30-40 40-50 50-60 60-80
<p>-x media 'Green Mountain', hybrididegran</p> <p>Zon I-V. Höjd 1,2-2 m, bredd 2-3 m. En robust sort som liknar 'Farmen' med ett något upprätt öppet växtsätt och ljusare barr. Vindtålig och klarar något mer salt än andra idegranar. Bör klippas någon gång i ung ålder för att stimulera en tät förgrening. Samma användning som för 'Farmen', även för inte allt för utsatta gatumiljöer.</p>	co/kl co/kl co/kl co/kl	30-40 40-50 50-60 60-80

Forts. Taxus	Kvalitet	Storlek
-x media 'Hicksii', hybrididegran		
Zon I-IV (-V). Höjd 3-5 m, bredd 2-4 m. Styv upprätt och något V-formad öppen buske med riklig fruktsättning. Lämpar sig väl för buskage men bör inte användas som häck då den ofta blir kal nertill. En spännande klon för buskskikt i naturliga planteringar. Honklon och sätter därmed frukt.	häck	20-30
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	solitär 4x kl	100-125
	solitär 4x kl	125-150
	solitär 5x kl	150-175
solitär 5x kl	175-200	
-x media 'Hilli', hybrididegran		
Zon I-IV. Höjd 2-3 m, bredd 2-3 m. En buskig upprätt sort med tätt grenverk. Hanklon utan frukter. Lämpar sig till buskage, friväxande- och klippta häckar. Blir till skillnad från 'Hicksii' inte kal nertill. Är mycket lämpad till klippt häck, ett säkrare val än T. baccata i zon III och IV. Jämn busklik form.	häck	20-30
	häck co	25-30
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	solitär 3x kl	80-100
	solitär 4x kl	100-125
	solitär 4x kl	125-150
	solitär 5x kl	150-175
solitär 5x kl	175-200	
-x media 'Thayerae', hybrididegran		
Zon I-IV. Höjd 1,5 m, bredd 3-4 m. Brett växande idegran med något nickande skottspetsar som med tiden kan täcka in stora ytor. Lämplig för offentliga planteringar då den är en av de mera snabbväxande sorterna. Ogillar sura jordar och är känslig för salt.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
-x media 'Viridis' (syn. 'Stricta Viridis'), hybrididegran		
Zon I-IV (-VI). Höjd 1-2 m, bredd 0,6-0,8 m. En smalt pelarlik sort med något oregelbundet växtsätt. Ljust gröna barr och vacker som solitär eller flera tillsammans utströdda i mattor av låga marktäckare. Effektiv i homogena ytor med krossmaterial.	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-70

BARRVÄXTER

THUJA

Tujasläktet hör till våra mest odlade städsegröna häckväxter. De är mycket lika släktet *Chamaecyparis* men skiljs enklast via frukterna som hos *Thuja* är avlånga med överlappande kottefjäll. Frukterna hos *Chamaecyparis* är runda och uppsprickande. Tujasläktet skiljs även ut då det saknar den blå skottfärgen som är mycket vanlig hos *Chamaecyparis*. Tujorna är i regel betydligt hårdigare och passar bra långt upp i landet. Att tujorna har fått den vida användningen beror på deras tålighet för hård beskärning, vind och stadsmiljö. De är även ganska anspråkslösa vad gäller jordkraven men det är viktigt att jorden är frisk. I övrigt bör jorden vara näringsrik, men tål såväl höga som låga pH-värden. Soliga till lätt skuggiga lägen.

	Kvalitet	Storlek
-occidentalis 'Brabant', tuja		
Zon I-IV. Höjd 8-10 m, bredd 3-4 m. Blir som friväxande en hög, smal kon med genomgående stam. Barren är mörkt gröna men blir ofta något gulbruna på senvintern. Snabbväxande. Den mest använda sorten för klippt häck. Tål mest skugga av alla tujor. Bör ej planteras för torrt för att bli riktigt fin.	häck	30-50
	häck co	30-50
	co/kl	50-60
	häck	50-80
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	kl	125-150
	kl	150-175
	kl	175-200
	solitär 4x kl	200-225
	solitär 4x kl	225-250
	solitär 4x kl	250-300
-occidentalis 'Danica', dansk klottuja		
Zon I-VI. Höjd 0,4-0,6 m, bredd 1 m. Från början klotrund, senare plattrund till växtsättet. Grenarna är upprätta i vertikala, mycket täta lager. Friskt gröna barr sommartid, men med en något brungrön vinterfärg. Sorten är mycket svagväxande och passar bra i villaträdgårdar och andra mindre anläggningar.	co/kl	20-25
	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
-occidentalis 'Fastigiata', pelartuja		
Zon I-V. Höjd 7-9 m, bredd 1,5 m. Smalt upprätt, i det närmaste cylindriskt växtsätt med parallella sidor. Korta uppåtriktade grenar. Växtsättet är tätt och barren är friskt gröna, något krusiga i toppen. Passar till smala, höga häckar.	häck	30-50
	häck co	30-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	kl	125-150
	kl	150-175

LÅGVÄXANDE

	Kvalitet	Storlek
-occidentalis 'Globosa', klottuja		
Zon I-VI. Höjd 1-2 m, bredd 1,5 m. Symmetriskt formad klottuja med utåtriktade grenar som har något hängande skottspetsar. Långsamtväxande med tätt växtsätt och gröna barr som får en grågrön anstrykning under vintern. En större klotformig tuja som passar bra i villaträdgården och mindre offentliga planteringar.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-occidentalis 'Golden Globe', gul klottuja		
Zon I-IV. Höjd 0,8-1,5 m, bredd 0,8-1,5 m. Klotformad, långsamtväxande tuja med tätt växtsätt och gula barr som håller färgen under vintern. En trevlig färglick bland andra vintergröna växter. Kräver full sol för att inte tappa färgen.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50

Forts. Thuja	Kvalitet	Storlek
-occidentalis 'Little Champion', klottuja		
Zon I-IV. Höjd 1 m, bredd 1 m. En mindre, klotformad tuja som är snabbväxande i ungdomen, men som sedan stannar av något. Mörkt gröna barr och en av de tåligaste klottujorna för snölaster gör tillsammans med den snabba tillväxten den här sorten till en av de allra bästa. Till villa- och radhusträdgårdar, i barrlandskap eller större krukor.	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
-occidentalis 'Little Giant', klottuja		
Zon I-IV. Höjd 0,8 m, bredd 1 m. Mycket kompakt, klotformig tuja med vackert ljusgröna barr på uppåtriktade grenar. Sorten har kanadensiskt ursprung och anses av flera som den bästa klotformade tujan.	co/kl	20-25
	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
-occidentalis 'Smaragd', ädeltuja		
Zon I-V. Höjd 3-5 m, bredd 1-1,8 m. Smalt upprättväxande sort med uppåtriktade fingreniga skott i tätta lager som ger den en fin, symmetrisk form. Barren är glänsande, friskt mörkgröna oavsett säsong. Bäst som solitär eller i grupper, men även som häck. En nackdel är att den sällan bildar en homogen häck, utan ger istället ett visst intryck av flera tujor på rad. Är i jämförelse med övriga kultivarer något långsamvuxen.	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
	co/kl	100-125
	solitär 4x kl	125-150
	solitär 4x kl	150-175
	solitär 4x kl	175-200
	solitär 5x kl	200-225
	solitär 5x kl	225-250
	solitär 5x kl	250-275
-occidentalis 'Tiny Tim', klottuja		
Zon I-VI. Höjd 0,8-1,2 m, bredd 1 m. Mycket låg och svagväxande sort med ett klotformat växtsätt. Barren har en något brungrön ton redan på sommaren och färgas om vintern i brons. De sitter mycket tätt arrangerade, men blir glesare om växten planteras för skuggigt. Till stenpartier, krukor och andra mindre arrangemang. Kan vara ett alternativ till klippt buxbomshäck på t ex kyrkogårdar.	co/kl	20-25
	co/kl	25-30
	co/kl	30-40

THUJA SOM HÄCK

Friväxande häck

Avgörande för valet är framförallt hur stor häcken skall få bli, både i höjd och bredd samt vilket intryck som önskas. För större anläggningar och mer avskärmande häckar vill vi rekommendera jättetujan, *Thuja plicata* 'Excelsa' som med tiden kan bli bortåt 15-20 m. Trädet har friskt gröna skott så gott som hela året, utvecklar starka grenvinklar och växer snabbt. Kan med fördel klippas vartannat till vart tredje år för att ge en mer jämn form.

För medelhöga häckar för både privata och offentliga anläggningar är det framförallt sorter av *T. occidentalis*, såsom 'Brabant', 'Fastigiata' och 'Smaragd' som lämpar sig bäst. De är alla strikt pelarformade. Önskas en jämn friväxande häck bör dessa jämnas till något vartannat år.

'Brabant' har sin fördel i att den växer fort, dess nackdel är dock att den blir något gulbrunaktig under den senare delen av vintern.

'Fastigiata' är ett utmärkt alternativ för att skapa en jämbred häck som inte blir för bred, dess sidor är näst intill parallella.

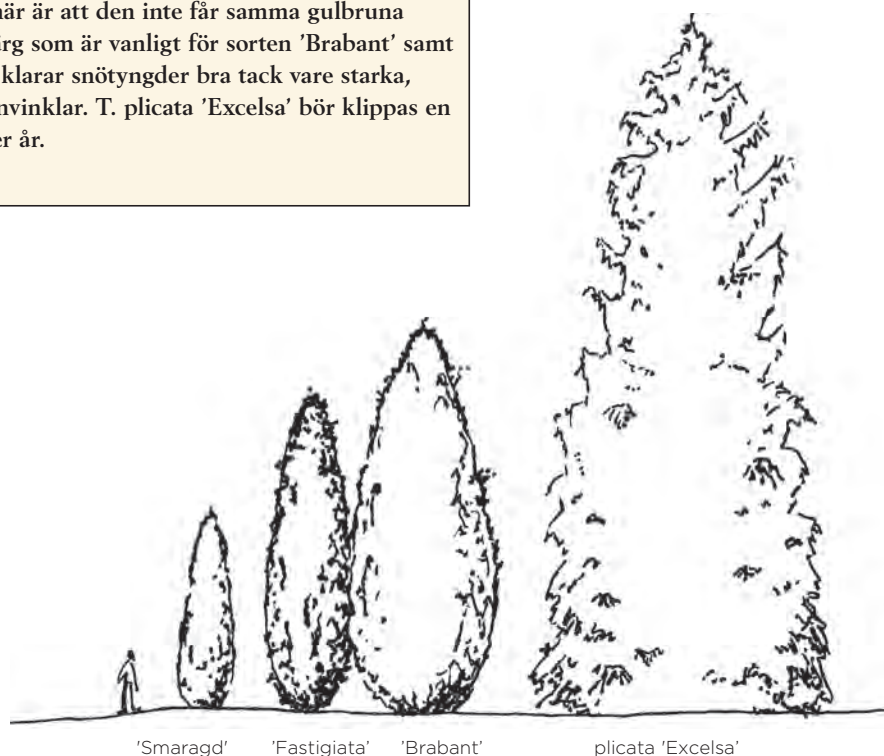
'Smaragd' är generellt den vackraste tujan med friskt gröna och smala skott som sitter tätt. Den behåller färgen bra under hela vintern men växer saktare än de båda föregående. Den är mycket formstark och ger oftast intrycket av uppradade solitärer då den används i häck.

Forts. Thuja	Kvalitet	Storlek
-occidentalis 'Yellow Ribbon', pyramidtuja		
Zon I-IV. Höjd 3-4 m, bredd 0,6-0,9 m. Brett pyramidformat växtsätt i kompakt form. Barren är lysande gulfärgade och håller färgen bra under vintern.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
-plicata 'Excelsa', jättetuja		
Zon I-IV. Höjd 15-20 m, bredd 4-5 m. Snabbväxande sort med smal konisk krona och genomgående stam. Grenarna är vågräta med något hängande skott. Växtsättet är aningen luftigt, särskilt mot toppen. Klippta häckar blir dock mycket täta. Barren är glänsande mörkt gröna utan missfärgning under vintern. Föredrar fuktiga till våta, näringsrika jordar som är väl-dränerade, i soliga till något skuggiga lägen. Klarar dock en del torka och tål torrare ståndorter än T. occidentalis och dess sorter. Växer på både sura och basiska jordar. Den bästa sorten för stora, klippta häckar.	co/kl	60-80
Ett mycket ståtligt träd som borde användas mer, även som stamträd. Tål stadsmiljö, beskärning och mycket vind.	co/kl	80-100
	kl	100-125
	kl	125-150
	kl	150-175
	kl	175-200
	högstam 4x kl	20-25
	högstam 5x kl	25-30
	högstam 5x kl	30-35

Klippt häck

För klippta häckar är 'Brabant' att föredra tack vare dess snabba tillväxttakt och jämna utseende. Att klippa tujor är oftast inget problem. Det viktigaste att tänka på är att aldrig klippa innanför de gröna skotten då tujor liksom de flesta andra barrväxter inte skjuter nya skott från förvedade skott. Häckar av tuja bör klippas en till två gånger per säsong.

Till större häckar för avskärmning eller skydd rekommenderas T. plicata 'Excelsa'. Dess stora fördel här är att den inte får samma gulbruna vinterfärg som är vanligt för sorten 'Brabant' samt att den klarar snötyngder bra tack vare starka, bra grenvinklar. T. plicata 'Excelsa' bör klippas en gång per år.

'Smaragd'

'Fastigiata'

'Brabant'

'plicata 'Excelsa'

THUJOPSIS

	Kvalitet	Storlek
-dolabrata, hiba		
Zon I-IV. Höjd 9-12 m, bredd 5-6 m. Vid, pyramidal och tät buske/mindre träd med en till ett fåtal huvudstammar. Tätt grenverk ända ner till marken och kraftiga, plastlika skott med frisk grön färg på ovensidan och karaktäristiska vita mönster på undersidan. Trivs i fuktiga, näringsrika och gärna mullrika jordar i sol-skugga, inte särskilt kräsen. Tar mycket utrymme i anspråk och bildar en mjuk frisk grönska året om, kan bli något bronsaktig på senvintern. Idealisk för större buskage, gröna ridåer eller som solitär. Ett exotiskt inslag!	co/kl	30-40
	co/kl	40-50

TSUGA

Hemlocksläktet består av få ibland svårskiljda men mycket vackra arter. Vanligtvis korta och trubbiga mörkt grönglänsande barr och små dekorativa kottar. Hemlockarna härstammar från svala och nederbördsrika bergsområden och fordrar jämn tillgång på fukt. De lämpar sig i odling bäst som parkträd i friska men väl-dränerade och rika jordar i sol till skugga.

	Kvalitet	Storlek
-canadensis, hemlock		
Zon I-III. Höjd 7-9 m, bredd 4-6 m. Långsamväxande och vanligtvis flerstamigt träd med en öppen och luftig krona med horisontella grenvåningar. Barren är korta och mörkt gröna. Unga barr är skirt ljusgröna. Trivs i sol till halvskugga, tål mer skugga som ung. Föredrar näringsrika jordar men klarar det mesta bara de inte är våta. En mycket vacker solitär för både park och trädgård. Vacker som flerstammig eller i grupper och som överståndare till lägre växter. En växt som idag används för lite. Mycket vacker som klippt häck.	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	kl	80-100
	kl	100-125
	solitär 4x kl	125-150
	solitär 4x kl	150-175
-canadensis 'Jeddeloh', dvärghemlock		
Zon I-IV. Höjd 0,8 m, bredd 1 m. En rund och kuddlik sort med små barr som är något ljusare än artens. En rolig sort för solitärbruk men även bland perenner och marktäckare samt intill gångar och i grusytor. Bör många gånger användas istället för t ex fågelbognar och klottujor.	co/kl	20-25
	co/kl	25-30
	co/kl	30-40
 -heterophylla fk SÖDRA HAGUNDA E, jättenhamlock		
Zon I-IV (-V). Höjd 25-30 m, bredd 10-12 m. Vackert frodigt grön hemlock med rak genomgående stam och horisontella grenvåningar. Skottspetsar vackert nickande. Är i ungdomen snabbväxande, dock utpräglad sekundärträd och kräver visst skydd som yngre. Mörkt grönglänsande barrskrud. Jättenhamlocken är ett vackert solitärträd som tål mycket skugga som ungt. Rika och jämnt fuktiga jordar för bäst utveckling. Undvik dåligt dränerade jordar. Upplevs som något långsam i sin etablering och bör därför med fördel företableras i Air-Pot. Visst brist på E-certifierat material råder.	co/kl	30-40
	co/kl	40-50
	co/kl	50-60
	co/kl	60-80
	co/kl	80-100
-mertensiana, berghemlock		
Zon I-V (-VI). Höjd 10-15 m, bredd 4-6 m. En mycket vacker hemlock som skiljs från sina likar då den bär blågrå barr. Arten utvecklar ett slankt habitus med genomgående stam och korta sidogrenar. Ett vackert inslag för parkmark på svala ståndorter i rika och jämnt fuktiga jordar. Tål skugga men får bäst utveckling i sol.	kl	40-50
	kl	50-60
	kl	60-80
	solitär 4x kl	80-100
	solitär 4x kl	100-125

XANTHOCYPARIS

se Chamaecyparis nootkatensis.

